YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
(laajennettu toinen jaosto)

12 päivänä syyskuuta 2007 *

Asiassa T-25/04,

González y Díez, SA, kotipaikka Villabona-Llanera, Asturia (Espanja), edustajinaan asianajajat J. Díez-Hochleitner ja A. Martínez Sánchez,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään aluksi J. Buendía Sierra ja sittemmin C. Urraca Caviedes, avustajanaan asianajaja Buendía Sierra,

vastaajana,

jossa kantaja on vaatinut poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi González y Díez SA -yritykselle myönnetyistä tuista (vuotta 2001 koskevat tuet ja vuosia 1998 ja 2000 koskevien tukien väärinkäyttö) ja päätöksen 2002/827/EHTY muuttamisesta 5.11.2003 tehdyn komission päätöksen 2004/340/EY (EUVL 2004, L 119, s. 26) 1, 3 ja 4 artiklan kumoamista,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová ja S. Papasavvas,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Andová,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 31.1.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Jäsenvaltioiden kivihiiliteollisuuden hyväksi toteuttamia toimia koskevasta yhteisön järjestelmästä 28.12.1993 tehdyn komission päätöksen N:o 3632/93/EHTY (EYVL L 329, s. 12) 5 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Muiden kuin varsinaisten kulujen kattamiseen myönnettävä tuki

1. Yrityksille myönnettävää valtion tukea kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamisesta, järkeistämisestä ja uudelleenjärjestelystä niille aiheutuvien tai aiheutuneiden

kustannusten ja sellaisten kustannusten kattamiseksi, jotka eivät liity tavanomaiseen tuotantoon (aikaisempien kausien kulut), voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos sen määrä ei ole näitä kustannuksia suurempi. Tällä tuella voidaan kattaa:

– ainoastaan uudelleenjärjestelyjä toteuttaneille tai toteuttaville yrityksille aiheutuneet kustannukset,

– useammalle yritykselle aiheutuneet kustannukset.

Kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamisesta, järkeistämisestä ja uudelleenjärjestelystä aiheutuvien kustannusten luokat määritetään tämän päätöksen liitteessä."

2 Päätöksen N:o 3632/93 liitteessä, jonka otsikko on "Määrittely 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille kustannuksille", määrätään muun muassa seuraavaa:

"I. Ainoastaan uudelleenjärjestelyn ja järkeistämisen toteuttaneille tai toteuttaville yrityksille aiheutuvat kustannukset

Yksinomaan:

– –

c) muut kuin lakisääteiset eläkkeet ja korvaukset uudelleenjärjestelyn ja järkeistämisen myötä työttömiksi jääneille työntekijöille sekä niihin jo ennen uudelleenjärjestelyjä oikeutetuille työntekijöille,

– –

e) vero-, laki- ja hallinnollisista säännöksistä ja määräyksistä aiheutuvat jäännöskustannukset,

f) uudelleenjärjestelyistä aiheutuneet ylimääräiset maanalaiset turvatoimet,

g) kaivostyön vauriot, edellyttäen niiden johtuvan aikaisemmin käytössä olleista louhinta-alueista,

h) vedenjakelusta ja jätevesihuollosta vastaaville järjestöille maksetuista maksuista koituneet jäännöskustannukset,

i) muut vedenjakelusta ja jätevesihuollosta koituneet jäännöskustannukset,

– –

k) poikkeuksellinen sisäinen arvonalennus, jos se johtuu teollisuuden uudelleenjärjestelyistä (ottamatta huomioon 1 päivän tammikuuta 1986 jälkeen suoritetut inflaatioasteen ylittävät revalvaatiot),

l) kaivostyön päättymisen jälkeen kivihiilivaroihin pääsyn takaamiseen liittyvät kustannukset.

_ _”

3 Päätöksen N:o 3632/93 12 artiklasta seuraa, että kyseinen päätös on tullut voimaan 1.1.1994 ja sen voimassaolo on päättynyt 23.7.2002.

4 Kivihiiliteollisuuden valtiontuesta 23.7.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1407/2002 (EYVL L 205, s. 1) 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Poikkeuksellisten kustannusten tuki

1. Kivihiilituotantoon liittyvää toimintaa harjoittaville tai harjoittaneille yrityksille myönnettävää tukea, jonka tarkoituksena on kattaa kivihiiliteollisuuden järkeistämisestä ja rakenneuudistuksesta aiheutuvat tai aiheutuneet kustannukset, jotka eivät liity nykyiseen tuotantoon (aikaisemmasta toiminnasta periytyvät velvoitteet),

voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos sen määrä ei ylitä mainittuja kustannuksia. Tällä tuella voidaan kattaa:

a) ainoastaan rakenneuudistuksia toteuttaneille tai toteuttaville yrityksille aiheutuneet kustannukset, muun muassa vanhojen kivihiililouhosten ympäristön entiselleen palauttamiseen liittyvät kustannukset;

b) useammalle yritykselle lankeavat kustannukset.

2. Kivihiiliteollisuuden järkeistämisestä ja rakenneuudistuksesta aiheutuvien kustannusten luokat määritetään liitteessä."

5 Asetuksen N:o 1407/2002 liitteessä, jonka otsikko on "7 artiklassa tarkoitettujen kustannusten määrittely", säädetään muun muassa seuraavaa:

"1. Ainoastaan rakenneuudistukset ja järkeistämisen toteuttaville tai toteuttaneille yrityksille aiheutuvat kustannukset ja niiden kattamiseksi tehdyt varaukset

Yksinomaan:

– –

c) muut kuin lakisääteiset eläkkeet ja korvaukset rakenneuudistusten ja järkeistämisen myötä työttömiksi jääneille työntekijöille sekä niihin jo ennen rakenneuudistuksia oikeutetuille työntekijöille;

– –

f) vero-, laki- ja hallinnollisista säännöksistä ja määräyksistä aiheutuvat jäännöskustannukset;

g) tuotantoyksiköiden sulkemisesta aiheutuneet ylimääräiset maanalaiset turvallisuustoimet;

h) kaivostyön vauriot, jos ne johtuvat tuotantoyksiköistä, joihin kohdistuu sulkemistoimenpiteitä rakenneuudistuksen vuoksi;

i) vanhojen kivihiililouhosten kunnostukseen liittyvät kustannukset, kuten:

– vedenjakelusta ja jätevesihuollosta vastaaville elimille maksetuista maksuista koituneet jäännöskustannukset,

– muut vedenjakelusta ja jätevesihuollosta koituneet jäännöskustannukset,

– –

k) poikkeuksellinen sisäinen arvonalennus, jos se johtuu tuotantoyksiköiden sulkemisesta (ottamatta huomioon 1 päivän tammikuuta 1994 jälkeen suoritettuja inflaatioasteen ylittäviä revalvaatioita).

– –”

6 Asetuksen N:o 1407/2002 14 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että asetusta sovelletaan 24 päivästä heinäkuuta 2002.

7 EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen vaikutuksista kilpailuasioiden käsittelyyn annetussa komission tiedonannossa 2002/C 152/03 (EYVL 2002, C 152, s. 5) täsmennetään, kuinka komissio aikoo reagoida EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen vaikutuksiin erityisesti kivihiiliteollisuudelle myönnettyä valtiontukea koskevien asioiden käsittelyn osalta.

Asian tausta

8 Kantaja on kaivosyritys, jonka louhokset sijaitsevat Asturiassa. Yrityksen louhoksiin kuuluu niin kutsutun Buseiron sektorin avolouhos ja Sorriba-nimisellä sektorilla sijaitsevat kaksi maanalaista louhosta, joista toinen sijaitsee La Prohida -nimisellä alasektorilla ja toinen Tres Hermanos -alasektorilla.

9 Komissio hyväksyi 3.6.1998 tekemällään päätöksellä 98/637/EHTY (EYVL L 303, s. 57) ja 13.12.2000 tekemällään päätöksellä 2001/162/EHTY (EYVL 2001, L 58, s. 24), joilla hyväksyttiin Espanjan kivihiiliteollisuudelle vuosiksi 1998 ja 2000 myöntämä tuki, muun muassa sen, että Espanjan kuningaskunta myöntää päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan nojalla tukea poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi kivihiiltä tuottavien laitosten sulkemisista aiheutuvien teknisten kustannusten, jotka johtuvat Espanjan kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamisesta, järkeistämisestä, rakenneuudistuksesta ja toiminnan vähentämisestä, kattamiseksi.

10 Espanjan viranomaiset maksoivat kantajalle vuosiksi 1998 ja 2000 651 908 560 Espanjan pesetaa (ESP) (3 918 049,35 euroa) ja 463 592 384 ESP (2 786 246,34 euroa) niiden teknisten kulujen kattamiseen, jotka aiheutuivat vuotuisen tuotantokapasiteetin supistamisesta 48 000 tonnilla vuonna 1998 ja 38 000 tonnilla vuonna 2000. Kyseiset tuotantokapasiteetin supistukset oli tarkoitus toteuttaa vuoden 1998 osalta kokonaisuudessaan Buseiron avolouhoksella ja vuoden 2000 osalta siten, että tuotantokapasiteettia supistettaisiin Sorriban maanalaisessa kaivoksessa (La Prohidan alasektori) 26 000 tonnilla ja Buseiron avolouhoksessa 12 000 tonnilla.

11 Mina la Camocha -yritys osti kantajan koko osakepääoman 23.7.1998. Kesäkuussa 1999 julkaistujen lehdistötietojen takia, joiden perusteella vaikutti siltä, että kantajan vuosiksi 1998 saama tuki ylitti oletetusta tuotantokapasiteetin supistamisesta aiheutuneet kulut, kun otettiin huomioon, että kyseiset kulut oli merkitty kirjanpidossa käyttökustannuksiksi ja siirretty siten emoyhtiölle, komissio päätti aloittaa kantajalle poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi myönnettyä tukea koskevan tutkinnan ja pyysi 25.10.1999 päivätyllä kirjeellään Espanjan kuningaskunnalta tietoja asiasta. Myöhemmin toimittamissaan kirjeissä komissio ulotti tiedonsaantipyyntönsä koskemaan vuosille 2000 ja 2001 maksettuja tukia. Espanjan viranomaiset toimittivat pyydetyt tiedot huhtikuuhun 2002 saakka kestäneessä kirjelmienvaihdossa.

12 Espanjan kuningaskunta ilmoitti komissiolle 21.11.2000 päivätyllä kirjeellään, jota se täydensi 19.3.2001 ja 21.3.2001 päivätyillä kirjeillä, kivihiiliteollisuudelle toimintavuoden 2001 aikana myönnettäviksi suunnittelemansa tuet. Näihin tukiin kuului muun muassa 393 971 600 ESP:n (2 367 817 euron) tuki kantajalle aiheutuvien sellaisten kulujen kattamiseksi, jotka johtuisivat vuoden 2001 aikana La Prohidan alasektorilla toteutettavaksi tarkoitetusta vuosittaisen tuotantokapasiteetin supistamisesta 34 000 tonnilla.

13 Espanjan kivihiiliteollisuudelle myöntämästä tuesta vuonna 2001 11.12.2001 tekemällään päätöksellä 2002/241/EHTY (EYVL 2002, L 82, s. 11) komissio hyväksyi Espanjan kuningaskunnan myöntämän tuen Espanjan kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamisesta, järkeistämisestä, rakenneuudistuksesta ja toiminnan vähentämisestä johtuvista kivihiilen kaivannaistoimintaa harjoittavien laitosten sulkemisista aiheutuvien teknisten kustannusten kattamiseksi lukuun ottamatta muun muassa kantajalle myönnettyä tukea, jonka osalta se ilmoitti ratkaisevansa asian myöhemmin. Viimeksi mainitun tuen osalta komission tarkoituksena oli tutkia alustavasti ne Espanjan viranomaisten sille toimittamat tiedot, jotka koskivat kantajalle vuosiksi 1998 ja 2000 myönnettyjä tukia.

14 Espanjan kuningaskunta ilmoitti 13.5.2002 päivätyssä kirjeessään komissiolle, että se oli maksanut kantajalle 383 322 896 ESP:n (2 303 817 euron) suuruisen eli ilmoitettua tukea pienemmän tuen vuodeksi 2001 ennen kuin komissio oli tehnyt päätöstä tältä osin.

15 Espanjan González y Díez SA -yritykselle myöntämistä tuista 2.7.2002 tehdyssä päätöksessä 2002/827/EHTY (EYVL L 296, s. 80) komissio totesi, että kantajalle rakenneuudistuksesta aiheutuneiden poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen vuosiksi 1998, 2000 ja 2001 myönnetty 5 113 245,96 euron (850 772 542 ESP:n) tuki on yhteismarkkinoille soveltumaton. Kyseinen tuki koostui vuosiksi 1998 ja 2000

myönnetystä 2 745 428,96 euron (456 800 943 ESP:n) tuesta ja 2 367 817 euron (393 971 600 ESP:n) tuesta, jonka Espanjan kuningaskunta ilmoitti vuoden 2001 osalta komissiolle.

16 Kantaja nosti 17.9.2002 kumoamiskanteen päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklaa vastaan. Tämä asia rekisteröitiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamossa numerolla T-291/02.

17 Kyseisessä kanteessa esitettyjen perusteiden johdosta komissio esitti epäilyjä tietyistä päätöksen 2002/827 tekemiseen johtaneen menettelyn osatekijöistä. Komissio päätti näin ollen aloittaa uudelleen muodollisen tutkintamenettelyn päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan peruuttamiseksi sekä kyseisen päätöksen korvaamiseksi uudella päätöksellä. Komissio ilmoitti 19.2.2003 päivätyllä kirjeellä Espanjan kuningaskunnalle päätöksestään aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely. Kyseisen määräyksen mukainen pyyntö esittää huomautuksia julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 10.4.2003 (EUVL C 87, s. 17).

18 Komissio teki 5.11.2003 poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi González y Díez SA -yritykselle myönnettyjä tukia (vuotta 2001 koskevat tuet ja vuosia 1998 ja 2000 koskevien tukien väärinkäyttö) ja päätöksen 2002/827/EHTY muuttamista koskevan päätöksen 2004/340/EY (EUVL 2004, L 119, s. 26) (jäljempänä riidanalainen päätös). Riidanalainen päätös annettiin Espanjan kuningaskunnalle tiedoksi 6.11.2003 numerolla K(2003) 3910, ja se julkaistiin 23.4.2004 ilmestyneessä Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

19 Riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa todetaan, että Espanjan kuningaskunnan kantajalle vuosille 1998 ja 2000 päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan nojalla myöntämä 3 131 726,47 euron tuki rakenneuudistuksesta aiheutuneiden poikkeuksellisten

kustannusten kattamiseksi merkitsee päätösten 98/637 ja 2001/162 väärinkäyttöä eikä sovellu yhteismarkkinoille.

20 Riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa todetaan, että kantajalle vuodeksi 2001 myönnetty 2 249 759,37 euron (374 328 463 ESP:n) valtiontuki vuosina 1998–2001 toteutettavien sulkemisten poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi on asetuksen N:o 1407/2002 7 artiklan mukainen.

21 Riidanalaisen päätöksen 3 artiklan a alakohdassa todetaan, että vuodeksi 2001 myönnetty 602 146,29 euron (100 188 713 ESP:n) tuki, joka on tarkoitettu Tres Hermanos -alasektorin louhinnassa tarvittavaan kaivosinfrastruktuuriin tehtäviä investointeja varten, on ristiriidassa asetuksen N:o 1407/2002 7 artiklan kanssa. Riidanalaisen päätöksen 3 artiklan b alakohdassa todetaan lisäksi, että myös vuodeksi 2001 myönnetty 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) tuki, joka oli tarkoitettu varaukseksi La Prohidan alasektorin sulkemisesta ja Buseiron sektorin osittaisesta sulkemisesta vuosina 1998–2001 aiheutuvien tulevien kustannusten kattamiseen, on ristiriidassa sanotun säännöksen kanssa.

22 Riidanalaisen päätöksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa Espanjan kuningaskunta määrätään perimään kantajalta takaisin kyseisen päätöksen 1 artiklassa tarkoitetut vuosiksi 1998 ja 2000 maksetut tuet. Riidanalaisen päätöksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että kantajalta on perittävä takaisin ennen komission hyväksyntää sääntöjenvastaisesti suoritettu 54 057,63 euron (8 994 433 ESP:n) määrä, joka ei kuulu riidanalaisen päätöksen 2 artiklan nojalla hyväksyttyihin tukiin, sekä tarvittaessa muu sääntöjenvastaisesti suoritettu tuki.

23 Riidanalaisen päätöksen 6 artiklassa kumotaan päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artikla.

24 Komission tekemän lausunnon antamisen raukeamista koskevan hakemuksen johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin lopetti asian T-291/02, González y Díez vastaan komissio, käsittelyn 2.9.2004 antamallaan määräyksellä (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

Käsittelyn vaiheet

25 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 22.1.2004 toimittamallaan kannekirjelmällä.

26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu toinen jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ja esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena asianosaisille kirjallisia kysymyksiä, joihin asianosaiset vastasivat asetetussa määräajassa.

27 Asianosaiset esittivät suulliset lausumansa ja vastauksensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin 31.1.2007 pidetyssä istunnossa.

28 Kantaja esitti istunnossa asiakirjan, joka sisälsi kaavioesityksiä Sorridan sektorista. Sen jälkeen kun asianosaisia oli kuultu, asianomainen asiakirja liitettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laajennetun toisen jaoston puheenjohtajan päätöksellä oikeudenkäyntiasiakirjoihin.

29 Komissiolle annettiin lupa toimittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 17.9.2002 päivätty asiakirja, jonka otsikko on ”Anexo al informe pericial sobre la ayuda a la reducción de actividad de la empresa Gonzáles y Díez, SA” (liite Gonzáles y Díez, SA -yritykselle toiminnan supistamiseen myönnettyä tukea koskevaan asiantuntijaraporttiin). Kantajalle annettiin mahdollisuus esittää kyseistä asiakirjaa koskevat huomautuksensa, jotka kantaja esitti asetetussa määräajassa. Sen jälkeen kun asianosaisia oli kuultu, asianomainen asiakirja liitettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksellä oikeudenkäyntiasiakirjoihin.

30 Suullinen käsittely asiassa päätettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laajennetun toisen jaoston puheenjohtajan 9.3.2007 tekemällä päätöksellä.

Asianosaisten vaatimukset

31 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen 1, 3 ja 4 artiklan

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– hylkää kanteen perusteettomana

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

33 Kantaja esittää neljä kanneperustetta, jotka perustuvat komission toimivallan puuttumiseen riidanalaisen päätöksen 1, 3 ja 4 artiklan antamisen osalta, olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan peruuttamista ja riidanalaisen päätöksen antamista koskeneessa menettelyssä, luottamuksensuojan periaatteen loukkaamiseen ja olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen sekä ilmeiseen arviointivirheeseen.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee komission toimivallan puuttumista riidanalaisen päätöksen 1, 3 ja 4 artiklan antamisen osalta

Asianosaisten lausumat

34 Kantaja väittää, ettei EHTY:n perustamissopimuksessa eikä EY:n perustamissopimuksessa anneta komissiolle toimivaltaa aloittaa peruuttamismenettely ja tehdä riidanalainen päätös.

35 EHTY:n perustamissopimuksen osalta kantaja väittää, että kyseistä sopimusta ei voida käyttää oikeudellisena perustana sen jälkeen, kun sen voimassaolo on 23.7.2002 päättynyt (julkisasiamies Alberin ratkaisuehdotus yhdistetyissä asioissa C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P ja C-180/01 P, International Power ym. v. NALOO, tuomio 2.10.2003, Kok. 2003, s. I-11421 ja I-11425, 48 kohta).

36 EY:n perustamissopimuksen osalta kantaja väittää, että kyseisen sopimuksen 305 artiklan 1 kohdan nojalla mainittu sopimus ei muodostanut komissiolle oikeudellista perustaa ratkaista vuosiksi 1998, 2000 ja 2001 myönnettyjä tukia koskevaa asiaa.

37 EY:n perustamissopimuksen säännöksiä, joita sovelletaan EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin tavaroihin, ei nimittäin voida soveltaa taannehtivasti EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymistä edeltäneisiin tilanteisiin. Kantaja toteaa, että oikeudellisten säännösten soveltaminen niiden voimaantuloa edeltäneisiin tilanteisiin on ristiriidassa oikeusvarmuuden periaatteen kanssa (asia C-368/89, Crispoltoni, tuomio 11.7.1991, Kok. 1991, s. I-3695, 17 kohta; asia C-34/92, GruSa Fleisch, tuomio 15.7.1993, Kok. 1993, s. I-4147, 22 kohta ja julkisasiamies Léger'n ratkaisuehdotus asiassa C-223/95, Moksel, tuomio 7.5.1997, Kok. 1997, s. I-2379 ja I-2381, 40–42 kohta). Kantaja viittaa tätä väitettään tukeakseen myös Wienissä 23.5.1969 tehdyn valtiosopimusoikeutta koskevan yleissopimuksen (Yhdistyneiden Kansakuntien sopimussarja, nide 788, s. 354) 28 artiklaan, jossa vahvistetaan sopimuksia koskeva taannehtivuuskiellon periaate. Kantaja katsoo, että jos jäsenvaltioiden tarkoituksena olisi ollut sallia EY:n perustamissopimuksen soveltaminen 24.7.2002 edeltäneisiin tilanteisiin kivihiiliteollisuuden alalla, ne olisivat ilmaisseet tämän nimenomaisella tavalla.

38 Näin ollen komissio ei voi EY 88 artiklan 2 kohtaan ja sitä koskeviin soveltamissääntöihin tukeutuen poistaa tai muuttaa kivihiiliteollisuudelle myönnettyjä tukia, jotka on hyväksytty EHTY:n perustamissopimuksen mukaisessa järjestelmässä tai joiden osalta minkäänlaista kantaa ei ole otettu kyseisen järjestelmän voimassaoloaikana.

39 Asetuksen N:o 1407/2002 14 artiklan 1 kohdassa, jossa säädetään, että kyseistä asetusta sovelletaan 24.7.2002 alkaen, sitä paitsi vahvistetaan, että EY:n perustamissopimusta ei sovelleta taannehtivasti. Kantaja toteaa lisäksi, että kyseisen asetuksen aineellisista säännöksistä ilmenee, että yhteisön lainsäätäjä on tarkoittanut säätää ainoastaan tulevien tilanteiden osalta eikä mikään asetuksen säännöksistä näin ollen koske kivihiiliteollisuudelle ennen asetuksen voimaantuloa myönnettyjä tukia.

40 Kantaja huomauttaa, että jäsenvaltiot ja yhteisön lainsäätäjä eivät missään tapauksessa voi jättää ottamatta huomioon yksityisen oikeuksia rajoittavia säännöksiä koskevaa taannehtivuuskiellon periaatetta, sillä sanottu periaate on vahvistettu jäsenvaltioiden perustuslaillisissa säännöksissä.

41 Kantaja huomauttaa lisäksi, että komissio oli tietoinen siitä, että EY:n perustamissopimuksen määräyksiä ei sovelleta sellaisiin kivihiiliteollisuudelle myönnettyihin tukiin, jotka koskevat EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymistä edeltänyttä ajankohtaa. Tämä ilmenee kantajan mukaan sekä tiedonannon 2002/C 152/03 25 kohdasta että siitä seikasta, että komissio toteaa kyseisen tiedonannon 46 kohdassa katsovansa tarpeelliseksi lopettaa menettelyt, jotka koskevat kivihiiliteollisuudelle ennen EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymistä myönnettyjä valtiontukia.

42 Kantaja korostaa, ettei se väitä, että EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättyminen johtaisi oikeudelliseen tyhjiöön. Kantaja esittää ainoastaan, että komission olisi tullut käyttää sille EHTY:n perustamissopimuksessa annettua toimivaltaa peruuttaa päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artikla.

43 Mitä tulee menettelyyn, jota on noudatettava sen tutkimiseksi, onko EHTY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteita noudatettu vuosille 1998, 2000 ja 2001 myönnettyjen tukien osalta, kantaja katsoo, että EY 226 artikla voisi tulla sovellettavaksi tältä osin.

44 Kantaja väittää, ettei EU 3 artikla ole merkityksellinen komission toimivaltaa koskevan kysymyksen kannalta, ja katsoo, ettei kyseinen määräys liity yhteisön toimivallanjakoa koskevaan järjestelmään. Kantaja väittää lisäksi, että komission esittämä periaate, jonka mukaan uutta oikeussääntöä sovelletaan aikaisemman oikeussäännön

soveltamisaikana syntyneen tilanteen tuleviin vaikutuksiin silloin, kun siirtymäsäännöksiä ei ole annettu, ei ole merkityksellinen. Kantaja korostaa, että se vastustaa sitä paitsi ainoastaan EY:n perustamissopimuksen taannehtivaa soveltamista sellaisiin menneisiin tilanteisiin, jotka ovat syntyneet kumotun säännöksen soveltamisaikana, muttei sen soveltamista tuleviin tilanteisiin. Kantajan mukaan aineellisten sääntöjen ja menettelysääntöjen välillä ei voida tehdä tältä osin eroa.

45 Komissio toteaa ensiksi, että kysymys, joka koskee komission toimivaltaa tehdä riidanalainen päätös, on ratkaistava EU 3 artiklassa vahvistetun EHTY:n ja EY:n perustamissopimukset kattavan yhteisön oikeusjärjestyksen yhtenäisyyden valossa. Komissio huomauttaa myös, että komission toimivallasta valvoa valtiontukia ei ole epäilyjä, sillä sekä EHTY:n perustamissopimuksessa että EY:n perustamissopimuksessa komissiolle annetaan valvontavalta tällä alalla.

46 Komissio väittää, että kun siirtymäsäännöksiä ei ole annettu, uutta oikeussääntöä sovelletaan aikaisemman oikeussäännön soveltamisaikana syntyneen tilanteen tuleviin vaikutuksiin (julkisasiamies Alberin ratkaisuehdotus em. yhdistetyissä asioissa International Power ym. v. NALOO, 48 kohta). Valtiontukien alalla primäärioikeuteen kuuluvia siirtymäsäännöksiä ei kuitenkaan ole annettu. Komissio huomauttaa lisäksi, että oikeuskäytäntö, jonka mukaan EY:n perustamissopimuksen säännöksiä ei EY 305 artiklan nojalla sovelleta valtiontukien alalla EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluviin tilanteisiin, koskee yhtä aikaa voimassa olevien säännösten välisen ristiriidan ratkaisemista eikä sitä sovelleta tilanteisiin, joissa sanotut normit ovat voimassa eri aikoina.

47 Komissio väittää, että perinteisesti aineellisten säännösten ja menettelysäännösten välillä on tehty ero. Menettelysäännösten osalta sovelletaan niitä oikeussäännöksiä, jotka ovat voimassa kyseessä olevan menettelyvaiheen aloittamishetkellä (yhdistetyt asiat C-121/91 ja C-122/91, CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux v. komissio, tuomio 6.7.1993, Kok. 1993, s. I-3873, 22 kohta). Ennen EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymistä myönnettyjä tukia koskevan menettelyn aloit-

tamiseen uudelleen on näin ollen sovellettava EY 88 artiklaa ja [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1).

48 Mitä tulee sovellettaviin aineellisiin oikeussäännöksiin, komissio katsoo, että on syytä tehdä ero yhtäältä vuotta 2001 koskevan tuen ja toisaalta vuosia 1998 ja 2000 koskevien tukien välillä. Vuoden 2001 tuen osalta riidanalaisessa päätöksessä on tiedonannon 2002/C 152/03 47 kohdan, asetuksen N:o 1407/2002 johdanto-osan 24 perustelukappaleessa ilmaistun lainsäätäjän tarkoituksen soveltaa kyseistä kohtaa taannehtivasti sekä yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-162/00, Pokrzeptowicz-Meyer, 29.1.2002 antaman tuomion (Kok. 2002, s. I-1049, 50 kohta) ja EY 305 artiklassa tunnustetun EY:n perustamissopimuksella EHTY:n perustamissopimukseen nähden olevan lex generalis -luonteen mukaisesti sovellettava asetuksen N:o 1407/2002 7 artiklaa.

49 Komissio väittää lisäksi, että joka tapauksessa asetuksen N:o 1407/2002 7 artikla ja asetuksen liite ovat sisällöltään samanlaiset aikaisemmin sovelletun päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan ja liitteen kanssa sillä erotuksella, että uusien säännösten nojalla hyväksytään ainoastaan tuotantoyksikköjen sulkeminen kokonaisuudessaan, kun taas EHTY:n alaisen järjestelmän nojalla hyväksytään myös osittainen sulkeminen. Komissio huomauttaa, että nyt esillä olevassa asiassa vuodeksi 2001 myönnetty tuki koskee laitosten sulkemista kokonaan La Prohidan alasektorilla. Koska sovellettavat säännökset näin ollen ovat käsiteltävänä olevassa asiassa keskenään samansisältöiset, se seikka, että EHTY:n perustamissopimuksen mukainen järjestelmä ja EY:n perustamissopimuksen mukainen järjestelmä ovat voimassa toisiinsa nähden eri ajanjaksoina, ei ole voinut vaikuttaa kantajan asemaan epäedullisella tavalla.

50 Vuosien 1998 ja 2000 tukien osalta komissio toteaa, että riidanalainen päätös ei sisällä uutta arviointia EHTY:n perustamissopimuksen tai EY:n perustamissopimuksen yleisten määräysten pohjalta, vaan siinä tutkitaan ainoastaan, onko päätöksissä 98/637 ja 2001/162 säädettyjä edellytyksiä noudatettu. Kyseisten tukien lainmukaisuutta on näin ollen arvioitava yksinomaan niiden edellytysten pohjalta, jotka on asetettu näissä edelleen kokonaisuudessaan voimassa olevissa hyväksymispäätöksissä.

51 Mitä tulee siihen kantajan väitteeseen, jonka mukaan komission olisi pitänyt toimia EY 226 artiklan perusteella, komissio katsoo, että vaikka EY:n perustamissopimusta sovelletaan EHTY:n perustamissopimuksen mukaisesti myönnettyjä tukia koskevien hyväksymisedellytysten noudattamisen varmistamiseksi, EY 88 artiklan, joka on aineellisesti asiaan soveltuva määräys, soveltuminen on kiistatonta.

52 Komissio toteaa lisäksi, että kantajan esittämä komission toimivallan puuttumista koskeva päätelmä johtaisi siihen, että komissiolla ei olisi toimivaltaa myöskään peruuttaa päätöstä 2002/827 ja että EHTY:n perustamissopimuksen nojalla tehtyjä päätöksiä ei sopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen ylipäätään voitaisi kumota, koska yhteisöjen tuomioistuinten toimivallalla ja komission toimivallalla on sama perusta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

53 Yhteisöjen perustamissopimuksilla on luotu yksi ainoa oikeusjärjestys (ks. vastaavasti yhteisöjen tuomioistuimen 14.12.1991 antama lausunto 1/91, Kok. 1991, s. I-6079, 21 kohta; asia T-120/89, Stahlwerke Peine-Salzgitter v. komissio, tuomio 27.6.1991, Kok. 1991, s. II-279, 78 kohta), jossa, kuten EY 305 artiklan 1 kohdasta ilmenee, EHTY:n perustamissopimus muodosti erityisjärjestelmän, jolla poikettiin EY:n perustamissopimuksen soveltamisalaltaan yleisistä määräyksistä.

54 EHTY:n perustamissopimuksen 97 artiklan nojalla sopimuksen voimassaolo on päättynyt 23.7.2002. Tämän seurauksena EY:n perustamissopimuksen yleinen soveltamisala on laajentunut 24.7.2002 alkaen kattamaan myös ne alat, jotka alun perin kuuluivat EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan.

55 Vaikka EY:n perustamissopimuksen määräysten tuleminen EHTY:n perustamissopimuksen määräysten sijaan 24.7.2002 alkaen merkitsi muutoksia sovellettavien oikeudellisten perustojen, menettelyjen ja aineellisten säännösten osalta, tämä seuraanto tapahtui yhteisön oikeusjärjestyksen ja sen tavoitteiden jatkuvuuden ja yhtenäisyyden puitteissa. Tältä osin on huomattava, että sellaisen vapaata kilpailua koskevan järjestelmän perustaminen ja ylläpitäminen, jossa tavanomaiset kilpailun edellytykset on varmistettu ja joka on muun muassa valtiontukien alaa koskevien sääntöjen taustalla, on eräs sekä EY:n perustamissopimuksen (ks. hiljattain vastaavasti asia C-308/04 P, SGL Carbon v. komissio, tuomio 29.6.2006, Kok. 2006, s. I-5977, 31 kohta) että EHTY:n perustamissopimuksen olennainen päämäärä (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-280/99 P–C-282/99 P, Moccia Irme ym. v. komissio, tuomio 21.6.2001, Kok. 2001, s. I-4717, 33 kohta ja asia T-89/96, British Steel v. komissio, tuomio 7.7.1999, Kok. 1999, s. II-2089, 106 kohta). Vaikka EHTY:n perustamissopimuksen ja EY:n perustamissopimuksen valtiontukien alaa koskevat määräykset poikkeavat tietyssä määrin toisistaan, on tässä yhteydessä syytä korostaa, että EHTY:n perustamissopimuksen voimassaoloaikana myönnetyt tuet vastaavat EY 87 ja EY 88 artiklan mukaista tuen käsitettä. Näin ollen se seikka, että EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolo päättyy, ei keskeytä sen päämäärän tavoittelua, jonka mukaan kilpailun pitää olla vääristymätöntä alun perin hiilen ja teräksen yhteismarkkinoiden alaan kuuluvilla aloilla, sillä samaa päämäärää tavoitellaan myös EY:n perustamissopimuksen määräyksillä.

56 Yhteisön oikeusjärjestyksen ja sen toimintaa ohjaavien päämäärien jatkuvuus edellyttää, että niin jäsenmaille kuin yksityisillekin EHTY:n perustamissopimuksen ja sen soveltamiseksi annettujen säännösten nojalla tänä aikana syntyneitä oikeuksia ja velvollisuuksia kunnioitetaan, minkä myös Euroopan yhteisö, sikäli kuin se seuraa Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä, takaa omien menettelyjensä puitteissa EHTY:n perustamissopimuksen määräysten voimassaoloaikana syntyneiden tilanteiden osalta. Tämä vaatimus on sitä suuremmalla syyllä pakottava siltä osin kuin valtiontukien alaa koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisestä johtuvan kilpailun vääristymisen vaikutukset saattavat ajallisesti ulottua EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeiseen aikaan EY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan.

57 Edellä sanotusta seuraa, että toisin kuin kantaja väittää, EY 88 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että siinä sallitaan komission valvovan 23.7.2002 jälkeen EHTY:n perustamissopimuksen aineelliseen ja ajalliseen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla

maksettujen valtiontukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille sekä jäsenvaltioiden EHTY:n perustamissopimuksen nojalla tehtyjen tukia koskevien hyväksymispäätösten soveltamista tilanteisiin, jotka ovat syntyneet ennen EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymistä.

58 Lisäksi on huomattava, että yhteisön oikeusjärjestyksessä tapahtuvan seuraannon, jossa EY:n perustamissopimuksen määräykset tulevat sovellettaviksi alun perin EHTY:n perustamissopimuksen piiriin kuuluneella alalla, on tapahduttava oikeussääntöjen ajalliseen soveltamiseen sovellettavia periaatteita noudattaen. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa tältä osin, että vaikka menettelysääntöjä katsotaan yleensä voitavan soveltaa kaikkiin niiden voimaantulohetkellä vireillä oleviin asioihin, sanottu ei koske aineellisia sääntöjä. Aineellisia sääntöjä on oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden noudattamisen takaamiseksi tulkittava siten, että ne koskevat ennen niiden voimaantuloa syntyneitä tilanteita ainoastaan siinä tapauksessa, että niiden sanamuodosta, tarkoituksesta tai systematiikasta käy selvästi ilmi, että niille on annettava tällainen vaikutus (ks. yhdistetyt asiat 212/80–217/80, Salumi, tuomio 12.11.1981, Kok. 1981, s. 2735, 9 kohta ja asia 21/81, Bout, tuomio 10.2.1982, Kok. 1982, s. 381, 13 kohta ja asia T-42/96, Eyckeler & Malt v. komissio, tuomio 19.2.1998, Kok. 1998, s. II-401, 55 kohta).

59 Tässä suhteessa sen kysymyksen osalta, mitkä aineelliset säännökset tulevat sovellettaviksi sellaiseen oikeudelliseen tilanteeseen, joka on syntynyt lopullisesti ennen EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymistä, yhteisön oikeusjärjestyksen jatkuvuus sekä oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita koskevat vaatimukset edellyttävät EHTY:n perustamissopimuksen nojalla annettujen aineellisten säännösten soveltamista sellaisiin tosiseikkoihin, jotka kuuluvat kyseisten säännösten aineelliseen ja ajalliseen soveltamisalaan. Se seikka, että EHTY:n perustamissopimuksen määräykset eivät kyseisen sopimuksen voimassaolon päättymisen vuoksi ole enää voimassa tosiseikkoja koskevan arvioinnin tekemishetkellä, ei muuta tätä päätelmää, sikäli kuin arviointi koskee sellaista oikeudellista tilannetta, joka on syntynyt lopullisesti sinä ajankohtana, jolloin sovellettiin EHTY:n perustamissopimuksen nojalla annettuja aineellisia säännöksiä.

60 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa riidanalainen päätös on tehty EY 88 artiklan 2 kohdan nojalla asetuksen N:o 659/1999 mukaisessa menettelyssä. Oikeudellista perustaa ja riidanalaisen päätöksen antamisessa noudatettua menettelyä koskevat säännöt ovat aiemmin edellä 58 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuja menettelysääntöjä. Koska riidanalainen päätös on tehty EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päätyttyä, komissio on perustellusti soveltanut EY 88 artiklan 2 kohtaa ja asetuksessa N:o 659/1999 säädettyjä menettelysääntöjä.

61 Aineellisten sääntöjen osalta ja siltä osin kuin kantaja väittää, että riidanalainen päätös on asetuksen N:o 1407/2002 väitetyn virheellisen soveltamisen vuoksi sääntöjenvastainen, on ensiksikin huomattava, että riidanalainen päätös koskee oikeudellisia tilanteita, jotka ovat syntyneet lopullisesti ennen EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymistä, sillä asianomaiset tosiseikat ovat tapahtuneet ennen 23.7.2002. Riidanalainen päätös koskee yhtäältä vuosien 1998 ja 2000 osalta maksettujen tukien mahdollisen väärinkäytön tutkimista sekä toisaalta ennen komission hyväksyntää vuodelle 2001 maksetun tuen yhteismarkkinoille soveltuvuuden tutkimista.

62 Vuosiksi 1998 ja 2000 maksettujen valtiontukien käytön valvonnassa on näin ollen otettava huomioon hyväksymispäätökset 98/637 ja 2001/162 sikäli kuin niissä asetetaan edellytyksiä kyseisten tukien suorittamiselle. Siltä osin kuin kyseisissä hyväksymispäätöksissä edellytetään päätöksessä N:o 3632/93 määrättyjen määräysten huomioon ottamista, vuosille 1998 ja 2000 myönnettyjen valtiontukien käyttämistä on tutkittava kyseisessä päätöksessä määrättyjen sääntöjen pohjalta.

63 Samaten vuodeksi 2001 maksetun valtiontuen soveltuvuutta on tarkasteltava päätöksessä N:o 3632/93 määrättyjen sääntöjen valossa. Vaikka kyseisellä päätöksellä määrätyt säännöt eivät olekaan voimassa 24.7.2002 jälkeen eikä tätä ajankohtaa myöhemmin myönnettyjen tukien soveltuvuutta näin ollen voida ratkaista sanottujen sääntöjen nojalla, tästä huolimatta ne muodostivat esillä olevien tosiseikkojen tapahtumishetkellä sovellettavan järjestelmän.

64 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että vaikka komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 63 perustelukappaleen a alakohdassa, että se valvoo vuosia 1998 ja 2000 koskevien tukien käyttöä suhteessa päätöksissä 98/637 ja 2001/162 asetettuihin edellytyksiin ja epäsuorasti suhteessa päätöksessä N:o 3632/93 määrättyihin sääntöihin, se toteaa kuitenkin riidanalaisen päätöksen 74 perustelukappaleessa tutkivansa rakenneuudistuksesta aiheutuneiden poikkeuksellisten kulujen kattamiseksi La Prohidan alasektorilla myönnettyjä tukia asetuksen N:o 1407/2002 7 artiklan ja liitteen pohjalta.

65 Samaten, vaikka komissio on riidanalaisen päätöksen 74 perustelukappaleessa ilmaissut tarkoituksensa tarkastella Buseiron sektorin osittaisesta sulkemisesta aiheutuvien kulujen kattamiseksi myönnettyjä tukia päätöksen N:o 3632/93 pohjalta, se on kuitenkin 81, 82, 83 ja 86 perustelukappaleessa nimenomaisesti tutkinut eräiden näiden tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille asetuksen N:o 1407/2002 pohjalta.

66 Sitä paitsi komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 63 perustelukappaleen b alakohdassa, että sen tarkoituksena on tiedonannon 2002/C 152/03 47 kohdan mukaisesti tutkia, onko ennen komission hyväksymistä vuodeksi 2001 suoritettu tuki yhteensoveltuva asetuksen N:o 1407/2002 7 artiklan kanssa.

67 On kuitenkin todettava, että asetuksen N:o 1407/2002 14 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan asetusta sovelletaan 24.7.2002 alkaen. Asetuksen 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen nojalla tukeen, jolla katetaan vuoteen 2002 liittyviä kustannuksia, voidaan kuitenkin jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä soveltaa edelleen päätöksen N:o 3632/93 sääntöjä ja periaatteita lukuun ottamatta määräaikoja ja menettelyjä koskevia sääntöjä. Asetuksen N:o 1407/2002 14 artiklasta ilmenee siis selvästi, että kyseistä asetusta sovelletaan tilanteisiin, jotka ovat syntyneet aikaisintaan 24.7.2002.

68 Komissio totesi näin ollen tiedonannon 2002/C 152/03 47 kohdassa perusteettomasti, että valtiontukiin, jotka ilman komission etukäteistä hyväksyntää on suoritettu ennen 23.7.2002, sovelletaan asetuksen N:o 1407/2002 säännöksiä.

69 Erinäiset komission tämän päätelmän tueksi esittämät perustelut on sitä paitsi hylättävä. Ensinnäkin asetuksen N:o 1407/2002 24 perustelukappaleen nojalla ei voida katsoa, että lainsäätäjän tarkoituksena olisi ollut säätää, että kyseisellä asetuksella olisi taannehtivia vaikutuksia (ks. edellä 58 kohta) sikäli, että sen säännöksiä sovellettaisiin 24.7.2002 edeltäneisiin tilanteisiin. Kyseisessä perustelukappaleessa korkeintaan viitataan asetuksen N:o 1407/2002 14 artiklaan, jossa säädetään, että vaikka kyseinen asetus on tullut voimaan sinä päivänä, jona se julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä eli 2.8.2002, sitä sovelletaan jo 24.7.2002 alkaen.

70 Lisäksi komissio ei voi tukeutua edellä mainitussa asiassa Pokrzeptowicz-Meyer annettuun tuomioon. On huomattava, että kyseisen tuomion 50 kohdassa ilmaistu periaate, jonka mukaan uutta oikeussääntöä sovelletaan välittömästi aikaisemman oikeussäännön soveltamisaikana syntyneen tilanteen tuleviin vaikutuksiin, koskee ainoastaan sellaisia tilanteita, jotka eivät vielä ole päättyneet sillä hetkellä, kun uusi oikeussääntö tulee voimaan, mutta ei suhteessa tilanteisiin, jotka, kuten nyt esillä olevassa asiassa, ovat syntyneet lopullisesti aikaisemman oikeussäännön soveltamisaikana (ks. vastaavasti em. asia Pokrzeptowicz-Meyer, tuomion 51 ja 52 kohta).

71 Lisäksi EY 305 artiklassa vahvistetusta EY:n perustamissopimuksen lex generalis -luonteesta suhteessa EHTY:n perustamissopimukseen seuraa nimenomaan, että ainoastaan EHTY:n perustamissopimukseen perustuva erityisjärjestelmä ja sen soveltamiseksi annetut oikeussäännöt tulevat lex specialis derogat legi generali -periaatteen nojalla sovellettaviksi ennen 24.7.2002 syntyneisiin tilanteisiin.

72 Edellä sanotusta seuraa, että vuosiksi 1998 ja 2000 myönnettyjen tukien väärinkäyttöä tai vuodeksi 2001 maksettujen tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille ei voida tutkia asetuksen N:o 1407/2002 säännösten pohjalta.

73 Komissio väittää kuitenkin, että asetuksen N:o 1407/2002 7 artikla ja sen liite ovat sisällöltään samanlaiset kuin päätöksen N:o 3632/93 5 artikla ja sen liite ja että se, että EY:n perustamissopimuksen mukaisia säännöksiä on sovellettu EHTY:n perustamissopimuksen mukaisten säännösten sijasta, ei ole vaikuttanut kantajan asemaan epäedullisella tavalla.

74 Tältä osin on huomattava, että riidanalainen päätös olisi nyt käsiteltävänä olevassa asiassa havaitun virheen vuoksi sääntöjenvastainen ja näin ollen kumottava vain, jos sanottu virhe voisi vaikuttaa kumottavan päätöksen sisältöön. Jos nimittäin osoittautuu, että ilman sanottua virhettä komissio olisi päätynyt samanlaiseen lopputulokseen sikäli, että kysymyksessä oleva toimi tai virhe ei missään tapauksessa olisi voinut vaikuttaa riidanalaisen päätöksen sisältöön, kyseistä päätöstä ei ole syytä kumota (ks. vastaavasti oikeudellista perustaa koskevan oikeuskäytännön osalta asia C-491/01, British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, tuomio 10.12.2002, Kok. 2002, s. I-11453, 98 kohta; asia C-211/01, komissio v. neuvosto, tuomio 11.9.2003, Kok. 2003, s. I-8913, 52 kohta ja asia C-210/03, Swedish Match, tuomio 14.12.2004, Kok. 2004, s. I-11893, 44 kohta; ks. myös menettelyllisten oikeuksien loukkauksen osalta vastaavasti asia 30/78, Distillers v. komissio, tuomio 10.7.1980, Kok. 1980, s. 2229, 26 kohta; asia C-194/99 P, Thyssen Stahl v. komissio, tuomio 2.10.2003, Kok. 2003, s. I-10821, 31 kohta ja viimeaikainen asia T-314/01, Avebe v. komissio, tuomio 27.9.2006, Kok. 2006, s. II-3085, 67 kohta).

75 On kuitenkin huomattava, että ne asetuksen N:o 1407/2002 aineelliset säännökset, joiden pohjalta tukien väärinkäyttöä ja niiden soveltuvuutta on tutkittu eli asetuksen 7 artikla ja sen liitteessä olevan 1 kohdan c, f, g, h, i ja k alakohta vastaavat sisällöltään päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa ja sen liitteessä olevan I kohdan c, e, f, g, h, i ja

k alakohdassa määrättyjä sääntöjä. Näin ollen komissio olisi päätynyt samanlaiseen ratkaisuun, mikäli se olisi soveltanut asianmukaisesti päätöstä N:o 3632/93.

76 Riidanalaisesta päätöksestä sitä paitsi ilmenee, että tietyissä tapauksissa komissio on kuitenkin soveltanut tarkasti päätöstä N:o 3632/93, koska se on tutkinut, kuuluvatko tietyt kustannukset kyseisen päätöksen liitteessä olevan I kohdan l alakohdassa tarkoitettuun kustannuslajiin, jota asetuksen N:o 1407/2002 liitteessä ei puolestaan ole mainittu.

77 Koska asetuksen N:o 1407/2002 soveltaminen virheellisesti päätöksen N:o 3632/93 sijasta ei ole vaikuttanut riidanalaisen päätöksen merkitykseen ja sisältöön, sanottua virhettä, niin valitettava kuin se onkin, ei ole pidettävä sellaisena, että riidanalainen päätös olisi sen seurauksena sääntöjenvastainen.

78 Kaikista edellä esitetyistä syistä on hylättävä ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu väitteeseen, jonka mukaan komissiolla ei ollut toimivaltaa tehdä riidanalaista päätöstä EY 88 artiklan 2 kohdan nojalla. Sama koskee ensimmäistä kanneperustetta myös siltä osin kuin kantaja sanotussa kanneperusteessa väittää, että riidanalainen päätös on sääntöjenvastainen asetuksen N:o 1407/2002 soveltamisen vuoksi.

Toinen kanneperuste, joka perustuu olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan peruuttamiseen ja riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneessa menettelyssä

Asianosaisten lausumat

79 Kantaja väittää, että menettely, jota komissio noudatti riidanalaisen päätöksen tekemisessä, ei ollut asianmukainen.

80 Vastauksena komission väitteille kantaja esittää, että sanottu kanneperuste olisi pitänyt ottaa tutkittavaksi ja että EY 88 artiklan 2 kohtaan perustuvan tutkintamenettelyn aloittamisesta tehty päätös on kannekelpoinen toimi siltä osin kuin se merkitsee tuen määrittämistä voimassa olevaksi tai uudeksi tueksi (yhdistetyt asiat T-126/96 ja T-127/96, BFM ja EFIM v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3437, 39–43 kohta). Kantaja ei kuitenkaan ole riitauttanut päätöksessä 2002/827 tehtyä tässä asiassa tutkittavana olevia tukia koskevaa määrittämistä, eikä tutkintamenettelyn aloittamisesta 19.2.2003 tehdyllä päätöksellä ole muutettu tätä määrittelyä. Näin ollen viimeksi mainittua päätöstä vastaan ei ole tarpeen nostaa kannetta.

81 Kantaja väittää lisäksi, ettei EY 88 artiklan 2 kohdassa tai asetuksessa N:o 659/1999 täsmennetä menettelyä, jota kielteisen päätöksen peruuttamiseen on sovellettava. Asetuksen N:o 659/1999 9 artiklaa sovelletaan ainoastaan kyseisen asetuksen 4 artiklan 2 tai 3 kohdan taikka 7 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti tehtyihin myönteisiin päätöksiin eli toisin sanoen sellaisiin päätöksiin, joissa komissio joko toteaa, ettei kyseessä ole valtiontuki tai että tuki on sellaisenaan tai tietyin ehdoin yhteismarkkinoille soveltuva. Kumotut artiklat koskevat kuitenkin tukia, joiden osalta joko on todettu väärinkäyttö tai jotka on todettu yhteismarkkinoille soveltumattomiksi. Lisäksi asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa säädetään päätöksen peruuttamisesta siinä tapauksessa, että päätös perustuu menettelyn aikana annettuihin virheellisiin tietoihin, jotka ovat olleet päätöksen kannalta ratkaisevia. Päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan peruuttaminen ei kuitenkaan johtunut virheellisistä tiedoista vaan sääntöjenvastaisuudesta, joka johtui sovellettavien menettelymääräysten rikkomisesta.

82 Kantaja väittää, että koska asetuksessa N:o 659/1999 ei säädetä sääntöjenvastaisen kielteisen päätöksen peruuttamisessa noudatettavasta menettelystä, komission olisi pitänyt kumota riidanalainen päätös viran puolesta viipymättä. Soveltaessaan asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa tarkoitettua menettelyä peruuttaakseen päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan komissio loukkasi laillisuusperiaatetta, koska se piti mainitut säännökset voimassa riidanalaisen päätöksen tekemishetkeen eli 5.11.2003 saakka, vaikka se tunnusti niiden olevan sääntöjenvastaisia, ja pakotti tällä tavoin kantajan vastaamaan niistä kustannuksista sekä sietämään ne haitat, jotka liit-

tyvät Espanjan viranomaisten aloittamaan täytäntöönpanomenettelyyn. Komissio loukkasi myös hyvän hallinnon periaatetta, sellaisena kuin se on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 1 kohdassa, jonka mukaan jokaisella on oikeus siihen, että unionin toimielimet ja laitokset käsittelevät hänen asiansa kohtuullisessa ajassa.

83 Kantaja toteaa myös, että komissio ei voi kiistää päätöksen 2002/827 sääntöjenvastaisuutta, koska se on katsonut tarpeelliseksi peruuttaa päätöksen 1, 2 ja 5 artiklan.

84 Kantaja väittää lisäksi, että se seikka, että kanne koskee riidanalaisen päätöksen 6 artiklaa, ei ole merkityksellinen, koska kanne ei koske kyseisellä säännöksellä toteutetun peruuttamisen kumoamista vaan komission soveltamaa peruuttamismenettelyä.

85 Komissio katsoo, että kanneperuste on jätettävä tutkimatta, koska se on esitetty myöhässä. Menettelyn uudelleen aloittamisesta 19.2.2003 tehty päätös nimittäin estää päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan välittömän peruuttamisen. Kantajan olisi näin ollen pitänyt nostaa kanne menettelyn uudelleen aloittamisesta tehtyä päätöstä vastaan.

86 Komissio huomauttaa lisäksi, että koska nyt esillä oleva kanne ei koske riidanalaisen päätöksen 6 artiklaa, jolla peruutetaan päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artikla, se ei voi koskea tapaa, jolla kyseinen peruuttaminen on toteutettu. Mikäli komissio olisi tehnyt peruuttamisen välittömästi, sen olisi joka tapauksessa pitänyt aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely kyseisten tukien soveltuvuuden uudelleen tutkimiseksi. Komission mukaan se seikka, että peruuttamista ei tehty välittömästi, ei vaikuta millään tavalla nyt esillä olevan kanteen kohteena oleviin säännöksiin. Lisäksi,

vaikka oletettaisiin, että asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa ei sallita nyt käsiteltävänä olevassa asiassa toteutetun kaltaista peruuttamista, tämä sääntöjenvastaisuus koskee ainoastaan riidanalaisen päätöksen 6 artiklaa, joka puolestaan ei ole käsiteltävänä olevan kanteen kohteena.

87 Komission mukaan on ilmennyt, että päätös 2002/827 perustuu osittain virheellisille tiedoille, mikä johtuu tarkennuksista, joita kantaja on tehnyt esittäessään uusia tietoja riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneen menettelyn aikana. Komissio myöntää, että syitä, jotka johtivat menettelyn aloittamiseen uudelleen eli päätöksen 2002/827 tekemiseen johtanutta menettelyä koskevia epäilyjä ja menettelyllisten takeiden vahvistamista koskevaa intressiä ei nimenomaisesti mainita asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa. Komission mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitettuja peruuttamistapauksia ei kuitenkaan ole lueteltu tyhjentävästi. Silloin kun päätöksentekomenettelyn sääntöjenmukaisuutta koskevia epäilyjä ilmenee, kielteisen päätöksen peruuttaminen on yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden nojalla sallittu (asia 15/85, Consorzio Cooperative d'Abruzzo v. komissio, tuomio 26.2.1987, Kok. 1987, s. 1005, Kok. Ep. IX, s. 29, 12 ja 17 kohta).

88 Uudelleen tutkimisen toteuttamistavan osalta komissio väittää, että uudelleen tutkimisella saattoi olla vaikutusta kantajan kilpailijoihin. Tapa, jolla uudelleen tutkiminen toteutettiin, oli komission mukaan näin ollen laillisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon periaatteen mukainen.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

– Tutkittavaksi ottaminen

89 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 230 artiklassa tarkoitettuja kumoamiskanteen kohteeksi kelpaavia toimia tai päätöksiä ovat sellaiset toimenpiteet, joilla on

sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi (ks. asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981, s. 2639, Kok. Ep. VI, s. 231, 9 kohta; asia T-81/97, Regione Toscana v. komissio, tuomio 16.7.1998, Kok. 1998, s. II-2889, 21 kohta ja asia T-276/02, Forum 187 v. komissio, määräys 2.6.2003, Kok. 2003, s. II-2075, 39 kohta).

90 Silloin kun on kyse toimista tai päätöksistä, jotka tehdään monivaiheisessa menettelyssä eli esimerkiksi sisäisessä menettelyssä, kannekelpoisia ovat pääsääntöisesti ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joissa lopullisesti vahvistetaan asianomaisen toimielimen kanta kyseisen menettelyn päätteeksi; sen sijaan menettelyn kuluessa tehdyt toimenpiteet, joilla valmistellaan lopullista päätöstä, eivät ole kannekelpoisia (ks. em. asia IBM v. komissio, tuomion 10 kohta ja asia T-64/89, Automec v. komissio, tuomio 10.7.1990, Kok. 1990, s. II-367, 42 kohta).

91 Tämän oikeuskäytännön mukaisesti lopullinen päätös, jonka komissio tekee päättääkseen EY 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn muodollisen tutkintamenettelyn, on EY 230 artiklan nojalla kannekelpoinen toimi. Tällaisella päätöksellä on näet sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa asianomaisten osapuolten etuihin, koska sillä päätetään kyseinen menettely ja otetaan lopullisesti kantaa tutkittavana olevan toimenpiteen yhteensoveltuvuuteen valtiontukeen sovellettavien sääntöjen kanssa. Asianomaisilla osapuolilla on näin ollen aina mahdollisuus nostaa kanne lopullisesta päätöksestä, jolla muodollinen tutkintamenettely päätetään, ja niiden on tässä yhteydessä voitava kyseenalaistaa ne eri seikat, joihin komission lopullisesti omaksuma kanta perustuu (asia T-190/00, Regione Siciliana v. komissio, tuomio 27.11.2003, Kok. 2003, s. II-5015, 45 kohta).

92 Kyseinen mahdollisuus ei liity kysymykseen siitä, onko muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevalla päätöksellä sellaisia oikeusvaikutuksia, jotka voivat olla kumoamiskanteen kohteena. Mahdollisuus nostaa kanne muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksestä ei nimittäin voi johtaa siihen, että asianomaisten osapuolten menettelylliset oikeudet vähenevät, koska niitä estetään nostamasta

kannetta lopullisesta päätöksestä ja vetoamasta kanteensa tueksi virheisiin, jotka koskevat mitä tahansa sen menettelyn vaihetta, joka johtaa kyseisen päätöksen tekemiseen (em. asia Regione Siciliana v. komissio, tuomion 46 ja 47 kohta).

93 Komissio ei näin ollen voi vedota siihen, että kantaja esitti toisen kanneperusteensa myöhässä.

– Aineelliset perusteet

94 Kantaja väittää, että riidanalaista päätöstä rasittaa olennainen muotovirhe. Koska asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa säädetty menettely ei tule sovellettavaksi, komissio loukkasi kantajan mukaan laillisuusperiaatetta ja hyvän hallinnon periaatetta, kun se peruutti päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan yksinomaan sen muodollisen tutkintamenettelyn jälkeen, jonka se oli aloittanut riidanalaisen päätöksen tekemiseksi, eikä välittömästi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksen tekemisen yhteydessä.

95 Tältä osin on huomattava, että asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa säädettyä menettelyä ei ole sovellettu nyt käsiteltävänä olevassa asiassa. Muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksessä tai riidanalaisessa päätöksessä ei kummassakaan nimittäin mainita asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa säädettyä menettelyä. Tästä seuraa, että kanneperuste on hylättävä tosiseikkojen osalta virheellisenä sikäli kuin kantaja väittää asianomaisessa kanneperusteessaan, että komissio on soveltanut virheellisesti asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa säädettyä menettelyä.

96 Sitä paitsi, kuten kantaja esittää, kyseinen menettely ei tule sovellettavaksi. Asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa nimittäin säädetään, että säännöstä sovelletaan ainoastaan

sellaisiin sanotun asetuksen 4 artiklan 2 tai 3 kohdan taikka sen 7 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti tehtyihin myönteisiin päätöksiin, jotka on tehty menettelyn aikana annettuihin virheellisiin tietoihin perustuen. Päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklaa on kuitenkin pidettävä kielteisenä päätöksenä, koska niissä todetaan vuosille 1998 ja 2000 myönnettyjen tukien väärinkäyttö ja vuoden 2001 osalta sääntöjenvastaisesti suoritetun tuen soveltumattomuus yhteismarkkinoille.

97 Tältä osin on todettava, että joka tapauksessa komission käytössä oleva mahdollisuus peruuttaa valtiontukea koskeva päätös ei koske ainoastaan asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa tarkoitettua tilannetta. Kyseinen säännös on nimittäin pelkästään nimenomainen ilmaus siitä yleisestä oikeusperiaatteesta, jonka mukaan sellaisten sääntöjenvastaisten hallintopäätösten, joilla on luotu subjektiivisia oikeuksia, peruuttaminen taannehtivin vaikutuksin on sallittu (ks. erityisesti yhdistetyt asiat 7/56 ja 3/57–7/57, Algera ym. v. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön edustajakokous, tuomio 12.7.1957, Kok. 1957, s. 81 ja 116; asia 14/81, Alpha Steel v. komissio, tuomio 3.3.1982, Kok. 1982, s. 749, 10 kohta ja asia T-197/99, Gooch v. komissio, tuomio 5.12.2000, Kok. H. 2000, s. I-A-271 ja s. II-1247, 53 kohta) erityisesti silloin, kun kyseinen hallintopäätös on tehty tämän asianosaisen toimittamien puutteellisten tai virheellisten tietojen perusteella (ks. yhdistetyt asiat 42/59 ja 49/59, SNUPAT v. korkea viranomainen, tuomio 22.3.1961, Kok. 1961, s. 103 ja 160, Kok. Ep. I, s. 95). Mahdollisuus peruuttaa taannehtivin vaikutuksin sääntöjenvastainen hallintopäätös, jolla on luotu subjektiivisia oikeuksia, ei kuitenkaan koske yksinomaan tällaisia olosuhteita vaan peruuttaminen voidaan toteuttaa aina, edellyttäen, että kyseisen päätöksen tehnyt toimielin ottaa huomioon edellytykset, jotka koskevat kohtuullisen ajan ja päätöksen sellaisen edunsaajan, joka on voinut luottaa kyseisen toimen lainmukaisuuteen, luottamuksen suojan kunnioittamista.

98 Esillä olevassa asiassa on todettava, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksestä ilmenee, että päätös aloittaa sanottu menettely ei perustu komission päätöksessä 2002/827 tekemään virheelliseen arviointiin vuosiksi 1998 ja 2000 myönnettyjen tukien väärinkäytön ja vuodelle 2001 suoritetun tuen yhteismarkkinoille soveltuvuuden osalta vaan yksinomaan tiettyihin sovellettavien menettelysääntöjen noudattamista koskeviin epäilyihin.

99 Lisäksi asiakirja-aineistosta ei ilmene, että komissiolla olisi muodollisen tutkintamenettelyn aloittaessaan ollut tiedossaan sellaisia seikkoja, jotka viittaisivat siihen, että päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklassa olisi arvioitu virheellisesti kysymyksessä olevien tukien soveltuvuutta.

100 Lisäksi on todettava, että se seikka, että päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklaa ei peruutettu välittömästi, ei ole voinut vaikuttaa millään tavalla nyt käsiteltävänä olevan kumoamiskanteen kohteena olevien riidanalaisen päätöksen 1, 3 ja 4 artiklan sisältöön. Kantaja ei nimittäin ole osoittanut eikä edes väittänyt, että päätöksen 2002/827 pitäminen voimassa muodollisen tutkintamenettelyn ajan olisi voinut vaikuttaa asianosaisten mahdollisuuteen esittää huomautuksensa.

101 Mitä tulee edelleen siihen seikkaan, johon kantaja on vedonnut (ks. edellä 82 kohta) ja jonka mukaan se, että sanottua peruuttamista ei tehty välittömästi, olisi aiheuttanut kuluja ja haittoja, jotka johtuivat Espanjan viranomaisten suorittamasta täytäntöönpanomenettelystä, on riittävää todeta, ettei tällä seikalla jo sen luonteen vuoksi ole vaikutusta esillä olevaan kumoamiskanteeseen.

102 Niinpä vaikka katsottaisiinkin, että komissio on kantajan väittämän mukaisesti loukannut laillisuusperiaatetta ja hyvän hallinnon periaatetta, kun se ei ole peruuttanut päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklaa jo aloittaessaan muodollisen tutkintamenettelyn, tällainen virhe, olettaen että se on toteen näytetty, ei näin ollen voi missään tapauksessa johtaa riidanalaisen päätöksen 1, 3 ja 4 artiklan sääntöjenvastaisuuteen.

103 Näin ollen toinen kanneperuste on hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka perustuu luottamuksensuojan periaatteen loukkaamiseen ja olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen

Asianosaisten lausumat

104 Kolmas kanneperuste jakautuu kahteen osaan, joista ensimmäinen osa on esitetty ensisijaisena ja toinen osa toissijaisena.

105 Kantaja esittää kanneperusteensa ensimmäisessä osassa, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksessä täsmennetään, että kyseinen menettely aloitettiin uudelleen päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan peruuttamiseksi ja sen korvaamiseksi uudella lopullisella päätöksellä.

106 Riidanalaisessa päätöksessä kuitenkin todettiin, että 513 757,49 euron (85 482 054 ESP:n) suuruista tukea, joka koski pohjoisrintausta Buseiron sektorilla, ja 508 456,24 euron (84 600 000 ESP:n) suuruista tukea, joka koski kuilujen tekemistä ja muita ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviä rakennustöitä Sorriban sektorilla, on käytetty väärin ja ne ovat perusteettomia. Kantaja sitä vastoin katsoo, että kyseiset tuet todettiin päätöksessä 2002/827 yhteismarkkinoille soveltuviksi eivätkä päätöksen 1, 2 ja 5 artikla näin ollen koskeneet näitä tukia.

107 Sikäli kuin komission sanottuja tukia koskeva myönteinen kanta ei perustu virheellisiin tietoihin, eräs asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa säädetyistä edellytyksistä ei täyty. Peruuttamismenettelyn aloittamista koskeva päätös perustuu ainoastaan olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen päätöksen 2002/827 tekemiseksi

noudatetussa menettelyssä. Tästä seuraa, että koska asetuksen N:o 659/1999 9 artiklan soveltamisedellytykset eivät ole täyttyneet, komissio on loukannut luottamuksensuojan periaatetta siltä osin kuin kantaja saattoi perustellusti katsoa, että päätös 2002/827 oli lopullinen, sikäli kuin se koski sellaisia tukia, joita ei ollut todettu yhteismarkkinoille soveltumattomiksi.

108 Kantaja korostaa, että komission päätöksessä 2002/827 suorittama arviointi perustui kaivostoiminnan supistusten arvonmäärittämistä koskevaan asiakirjaan, jossa tarkennettiin kaivosrakennelmien osittaisesta sulkemisesta aiheutuvien kulujen jakautuminen; näihin kuluihin luetaan nimenomaisesti ne kustannukset, joihin oli tarkoitettu se 1 022 213,33 euron määrä, joka koski pohjoisrintausta Buseiron sektorilla sekä kuilujen tekemistä ja muita ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviä rakennustöitä Sorriban sektorilla. Lisäksi päätöksen 2002/827 peruuttamista koskevan muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksestä ilmenee, että komissio käytti kyseistä asiakirjaa kantajan saamia tukia koskevan alustavan arvioinnin perustana.

109 Kantaja katsoo, että väite, jonka mukaan päätöksen 2002/827 perustelut eivät koske niitä kuluja, joiden kattamiseen 1 022 213,33 euron määrä oli tarkoitettu, ei pidä paikkaansa, sekä muistuttaa, että toimenpiteen perusteluja ei ole arvioitava yksinomaan sen sanamuodon vaan myös asiayhteyden ja asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella (asia C-17/99, Ranska v. komissio, tuomio 22.3.2001, Kok. 2001, s. I-2481, 36 kohta ja asia C-114/00, Espanja v. komissio, tuomio 19.9.2002, Kok. 2002, s. I-7657, 63 kohta).

110 Kantaja väittää kolmannen kanneperusteensa toisessa osassa toissijaisesti, että siinä tapauksessa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 659/1999 9 artiklassa sallitaan päätöksen 2002/827 peruuttaminen nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, komissio ei ole noudattanut asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan nojalla sovellettavaa menettelyä.

111 Kyseisessä säännöksessä edellytetään, että komissio aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn ennen myönteisen päätöksen tekemistä ja tekee muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksessä alustavan arvioinnin niistä päätökseen liittyvistä seikoista, jotka sen on tarkoitus peruuttaa, sekä ilmaisee epäilynsä, jotka koskevat asianomaisten tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille. Tällä vaatimuksella pyritään takaamaan, että asianosaisilla on mahdollisuus esittää huomautuksensa sen periaatteen mukaisesti, jonka mukaan kielteistä päätöstä ei voida tehdä ilman, että asianosaisille annetaan mahdollisuus esittää huomautuksensa niiden epäilyjen osalta, joita komissiolla saattaa olla (asia C-301/87, Ranska v. komissio, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-307, Kok. Ep. X, s. 319, 29 kohta; julkisasiamies Alberin ratkaisuehdotus yhdistetyissä asioissa C-74/00 P ja C-75/00 P, Falck ja Acciaierie di Bolzano, tuomio 24.9.2002, Kok. 2002, s. I-7869 ja I-7876, 96 ja 99 kohta ja yhdistetyt asiat T-228/99 ja T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomio 6.3.2003, Kok. 2003, s. II-435, 142 ja 147 kohta).

112 Komission aloittaman muodollisen tutkintamenettelyn kohteena eivät kuitenkaan kantajan mukaan olleet päätöksessä 2002/827 ilmaistut yrityksen kannalta myönteiset kannanotot, joiden mukaan tietyt tuet todettiin yhteismarkkinoille soveltuviksi, vaan yksinomaan sanotun päätöksen 1, 2 ja 5 artiklan peruuttaminen. Sitä paitsi komissio ei ollut tehnyt lainkaan alustavaa arviointia eikä ilmaissut epäilyjä niiden tukien osalta, joita päätöksen 2002/827 myönteinen kanta koski. Päinvastoin, kantajan mukaan tuet, jotka päätöksessä 2002/827 todettiin yhteismarkkinoille soveltuviksi, todettiin muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksessä uudelleen yhteismarkkinoille soveltuviksi.

113 Koska komissio ei ollut ilmoittanut Espanjan viranomaisille eikä kantajalle sen paremmin epäilyistään niiden tukien osalta, jotka oli päätöksellä 2002/827 todettu yhteismarkkinoille soveltuviksi, kuin kyseisen päätöksen mahdollisesta peruuttamisesta laajemmilta osin kuin pelkästään päätöksen 1, 2 ja 5 artiklan osalta, se ei antanut Espanjan kuningaskunnalle ja kantajalle mahdollisuutta esittää tehokkaasti huomautuksiaan tältä osin. Riidanalaisen päätöksen 1, 3 ja 4 artiklaa rasittaa näin ollen muotovirhe.

114 Komissio väittää, että tämä kanneperuste ei ole hyväksyttävissä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

115 Mitä tulee kanneperusteen ensimmäiseen osaan, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että päätöksen 2002/827 kolmannesta perustelukappaleesta seuraa, että kyseisen päätöksen kohteena on nimenomaan yhtäältä mahdollisen väärinkäytön tutkiminen päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa tarkoitettujen poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuosiksi 1998 ja 2000 suoritettujen niiden 3 918 049,35 euron (651 908 560 ESP:n) ja 2 786 246,34 euron (463 592 384 ESP:n) suuruisten tukien osalta, joita hyväksymispäätökset 98/637 ja 2001/162 koskivat, sekä toisaalta tuen yhteismarkkinoille soveltuvuuden tutkiminen päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa tarkoitettujen poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi ennen komission hyväksymistä vuodeksi 2001 maksetun 2 367 817 euron (393 971 600 ESP:n) suuruisen tuen osalta.

116 Päätöksen 2002/827 1 ja 2 artiklasta luettuna sen 3 ja 19–22 perustelukappaleen valossa seuraa, että komissio on arvioinut, että poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuosiksi 1998 ja 2000 myönnettyä tukea on väärinkäytetty 2 745 428,96 euron (456 800 943 ESP:n) määrän osalta. Poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuodeksi 2001 suoritetun tuen osalta komissio on katsonut, että tuki oli kokonaisuudessaan eli 2 367 817 euron (393 971 600 ESP:n) määrän osalta yhteismarkkinoille soveltumaton.

117 On siis syytä todeta, että päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklalla poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuosille 1998, 2000 ja 2001 suoritettu tuki todettiin kokonaisuudessaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi ja Espanjan kuningaskunta

määrättiin näin ollen perimään se takaisin lukuun ottamatta kuitenkin vuosiksi 1998 ja 2000 suoritettua 3 958 866,73 euron (658 700 000 ESP:n) tukea, jonka osalta kyseisissä säännöksissä ei ole lausuttu ja joka jäi näin ollen edelleen hyväksymispäätösten 98/637 ja 2001/162 soveltamisalaan.

118 Kantajan mukaan 513 757,49 euron (85 482 054 ESP:n) ja 508 456,24 euron (84 600 000 ESP:n) määrät, jotka koskevat yhtäältä pohjoisrintausta Buseiron sektorilla ja toisaalta kuilujen tekemistä sekä muita ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviä rakennustöitä Sorriban sektorilla, kuuluivat sanottuun 3 958 866,73 euron (658 700 000 ESP:n) määrään, joka vastaa sitä poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuosiksi 1998 ja 2000 suoritetun tuen osaa, jonka osalta väärinkäyttöä ei ole todettu.

119 Tältä osin on tarkennettava, että vaikkei komissio ole päätöksessä 2002/827 todennut, että kyseistä osaa poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuosiksi 1998 ja 2000 suoritetusta tuesta olisi väärinkäytetty, tästä ei kuitenkaan voida, toisin kuin kantaja väittää, a contrario päätellä komission arvioivan, että sanottua tukea olisi käytetty päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan edellytysten mukaisesti. Komissio on ainoastaan käytössään olevien seikkojen perusteella arvioinut, että väärinkäyttöä ei sanottujen tukimäärien osalta ole syytä todeta. Näin ollen se seikka, että päätöksessä 2002/827 on todettu väärinkäyttö tiettyjen poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuosiksi 1998 ja 2000 suoritettujen tukien osalta, ei luo kantajalle niiden tukien osalta, joiden osalta väärinkäyttöä ei ole todettu, sellaisia subjektiivisia oikeuksia, joita sille ei ole myönnetty alkuperäisissä hyväksymispäätöksissä. Kuten edellä 117 kohdassa on todettu, kyseinen tukiosuus jäi edelleen hyväksymispäätösten 98/637 ja 2001/162 soveltamisalaan ja sitä koskee näin ollen olettama, jonka mukaan tukea ei ole väärinkäytetty (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat T-111/01 ja T-133/01, Saxonia Edelmetalle ja Zemag v. komissio, tuomio 11.5.2005, Kok. 2005, s. II-1579, 86 kohta).

120 Sitä paitsi siltä osin kuin komission tarkoituksena oli peruuttaa päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artikla eli säännökset, jotka koskevat poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuosiksi 1998, 2000 ja 2001 suoritetun tuen soveltumattomuutta yhteismarkkinoille, ja tehdä tältä osin uusi päätös, komission velvollisuutena oli tutkia vuosiksi 1998 ja 2000 suoritetun tuen mahdollista väärinkäyttöä saman tosiseikkaperustan pohjalta kuin se tosiseikkaperusta, joka oli olemassa sillä hetkellä, kun komissio teki päätöksen 2002/827. Samaten sikäli kuin poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuodeksi 2001 suoritettu tuki on katsottu yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, komission oli tutkittava kyseiset tuet kokonaisuudessaan uudelleen. Näin ollen uudessa muodollisessa tutkintamenettelyssä tehdyn tutkinnan oli katettava kokonaisuudessaan ne tukimäärät, jotka olivat ensimmäisen tutkinnan ja päätöksen 2002/827 tekemiseen johtaneen menettelyn kohteena. Kuten edellä 115 kohdassa on todettu, päätöksen 2002/827 kolmannesta perustelukappaleesta kuitenkin ilmenee, että kyseisen päätöksen kohteena oli yhtäältä kantajalle vuosiksi 1998 ja 2000 suoritettujen 3 918 049,35 euron (651 908 560 ESP:n) ja 2 786 246,34 euron (463 592 384 ESP:n) tukimäärien mahdollisen väärinkäytön tutkiminen päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan pohjalta sekä toisaalta sen tutkiminen, oliko kantajalle vuodeksi 2001 ennen komission hyväksyntää suoritettu 2 367 817 euron (393 971 600 ESP:n) tukimäärä yhdenmukainen kyseisen säännöksen kanssa.

121 Edellä esitetyn perusteella kantaja ei voi vedota perusteltuun luottamukseen sen suhteen, että tukimäärät, joiden osalta väärinkäyttöä ei päätöksen 2002/827 yhteydessä ollut todettu, eivät olisi kuuluneet sen komission aloittaman uuden tutkintamenettelyn alaan, jonka aloittamispäätös annettiin Espanjan kuningaskunnalle tiedoksi 19.2.2003 päivätyllä kirjeellä.

122 Näillä perusteilla ja siinäkin tapauksessa, että kantajan väittämän mukaisesti katsottaisiin, että päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artikla eivät koske pohjoisrintausta Buseiron sektorilla koskevaa 513 757,49 euron (85 482 054 ESP:n) suuruista tukimäärää eikä kuilujen tekemistä ja muita ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviä rakennustöitä Sorriban sektorilla koskevaa 508 456,24 euron (84 600 000 ESP:n) suuruista tukimäärää, ei ole missään tapauksessa katsottava, että riidanalaisessa päätöksessä

loukattaisiin luottamuksensuojan periaatetta sitä seikkaa koskevan perustellun luottamuksen osalta, että komissio olisi riidanalaisessa päätöksessä arvioinut kyseisten tukimäärien olevan yhteismarkkinoille soveltuvia.

123 Kolmannen kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

124 Kanneperusteen toisen osan, joka perustuu asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan mukaisesti sovellettavan menettelyn noudattamatta jättämiseen, osalta on muistutettava, että kyseisen säännöksen mukaan muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksen on mahdollistettava asianomaisten osapuolten tehokas osallistuminen kyseiseen menettelyyn, jonka aikana niillä on mahdollisuus esittää omat perustelunsa. Tähän riittää se, että osapuolet tuntevat ne syyt, joiden perusteella komissio on päätynyt katsomaan alustavasti, että kyseinen toimenpide saattaa olla yhteismarkkinoille soveltumaton tuki (yhdistetyt asiat T-195/01 ja T-207/01, Government of Gibraltar v. komissio, tuomio 30.4.2002, Kok. 2002, s. II-2309, 138 kohta ja yhdistetyt asiat T-269/99, T-271/99 ja T-272/99, Diputación Foral de Guipúzcoa ym. v. komissio, tuomio 23.10.2002, Kok. 2002, s. II-4217, 105 kohta).

125 Komission on nimittäin valtiontukea koskevassa tutkintamenettelyssä otettava huomioon perusteltu luottamus, joka asianosaisille on voinut syntyä maininnoista, jotka sisältyvät komission päätökseen aloittaa riidanalaisten tukien tutkintamenettely (asia T-6/99, ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi v. komissio, tuomio 5.6.2001, Kok. 2001, s. II-1523, 126 kohta), sekä tämän vuoksi syntynyt perusteltu luottamus siihen, ettei komissio perusta lopullista päätöstään sellaisten seikkojen puuttumiseen, joita ne, joita asia koskee, eivät ole voineet katsoa näiden mainintojen vuoksi olleensa velvollisia toimittamaan komissiolle.

126 Kantaja väittää esillä olevassa asiassa, että komissio ei muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksessä ole ilmaissut epäilyjä pohjoisrintausta Buseiron sektorilla koskevan 513 757,49 euron (85 482 054 ESP:n) suuruisen tukimäärän eikä kuilujen tekemistä ja muita ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviä rakennustöitä Sorriban sektorilla koskevan 508 456,24 euron (84 600 000 ESP:n) suuruisen tukimäärän yhteismarkkinoille soveltuvuudesta.

127 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin toteaa, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksessä on mainintoja, jotka mahdollistavat sen, että asianomaiset osapuolet voivat esittää kyseisten tukimäärien yhteismarkkinoille soveltuvuutta koskevat perustelunsa.

128 Pohjoisrintausta Buseiron sektorilla vastaavan 513 757,49 euron (85 482 054 ESP:n) määrän kattamiseksi tarkoitetun tuen osalta on huomattava, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksen 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Tietojensaantipyyntö”, komissio on pyytänyt, että sille toimitetaan riippumattomien kaivosalan asiantuntijoiden vahvistama kertomus, joka sisältää erityisesti ”perustelut sen kysymyksen osalta, onko Buseiron avolouhoksella suoritetuista maansiirroista aiheutuneet kustannukset kirjattu varainhoitovuodelle käyttökustannuksiksi vai investointikuluiksi”.

129 Kuten komissio on vastauksessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin perustellusti korostanut, päätöksen N:o 3632/93 5 artiklasta seuraa, että poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettua tukea voidaan kuitenkin myöntää ainoastaan sellaisten kustannusten kattamiseksi, jotka eivät liity tavanomaiseen tuotantoon. Tätä sääntöä, jolla on tarkoitus estää se, että samojen kustannusten kattamiseen myönnettäisiin samanaikaisesti sekä tuotantotukea että poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettua tukea, on sovellettu päätöksen 98/637 V kohdan neljännessä alakohdassa ja päätöksen 2001/162 41 perustelukappaleessa.

130 Kun otetaan huomioon ne sovellettavat oikeussäännöt, joiden sisällöstä hyväksymispäätöksissä 98/637 ja 2001/162 muistutetaan, kantaja ei näin ollen ole voinut olla tietämätön siitä, että Buseiron sektorilla suoritetuista maansiirroista aiheutuneiden kustannusten kirjaaminen yrityksen kirjanpitoon tuotantokustannuksiksi voi johtaa siihen, että komissio arvioi, ettei päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa säädettyjä edellytyksiä ole poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetun tuen osalta noudatettu.

131 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että vaikka kantaja väittääkin, että Buseiron sektorilla suoritetuista maansiirroista aiheutuneet kustannukset johtuvat kaivosten sulkemisesta, se ei kuitenkaan kiistä sitä seikkaa, että kyseiset kustannukset on katettu osittain päätöksen N:o 3632/93 3 artiklassa tarkoitetulla toimintatuella ja että niihin on näin saatu useita tukia.

132 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kantaja saattoi edellä 128 kohdassa tarkoitetun komission tietojensaantipyynnön perusteella asiasta täysin tietoisena esittää perustelunsa ja toimittaa tässä yhteydessä tarpeellisiksi katsomansa tiedot.

133 Mitä tulee 508 456,24 euron (84 600 000 ESP:n) suuruiseen tukimäärään, joka liittyi kuilujen tekemisestä ja muista ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtävistä rakennustöistä Sorriban sektorilla aiheutuviin kuluihin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että komissio on muodollisen tutkintamenettelyn aloittamispäätöksen 4.2 kohdassa, joka koskee poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi vuodeksi 2001 suoritettua tukea, todennut, että ”kaivoksen sisällä sijaitsevien turvarakennelmien kulut eivät kuulu – – vuosien 1998–2001 uudelleenjärjestelyiden kuluihin, kun otetaan huomioon se seikka, että kyseiset rakennelmat olivat tuuletuskuiluja, jotka olivat välttämättömiä muiden Sorriban sektorin varojen louhintaan”.

134 Komissio on lisäksi kyseisen päätöksen tietojensaantipyyntöä koskevassa 5 kohdassa pyytänyt, että riippumattomien kaivosalan asiantuntijoiden vahvistamalla kertomuksella esitetään selvitystä sen kysymyksen osalta, oliko lähisektoreiden turvallisuuden takaamiseksi ja ilmanvaihdon muuttamiseksi vuonna 2001 toteutettujen maansiirtotöiden osalta kyse suljettujen louhosten turvallisuuden takaamisesta vai uusien varojen louhimiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

135 On siis todettava, että komissio on esittänyt epäilyjä, jotka koskevat kuilujen tekemisestä ja muista ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtävistä rakennustöistä Sorriban sektorilla aiheutuvien kulujen kattamiseksi myönnetyn tuen yhdenmukaisuutta päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan kanssa. Kantaja saattoi siten esittää tehokkaasti huomautuksensa hallinnollisen menettelyn aikana.

136 Koska yhtäkään kantajan kolmannen kanneperusteensa toisen osan tueksi esittämistä perusteluista ei voida hyväksyä, tämä osa on hylättävä.

137 Edellä sanotusta seuraa, että kolmas kanneperuste on siten kokonaisuudessaan hylättävä perusteettomana.

Neljäs kanneperuste, joka perustuu ilmeisiin arviointivirheisiin

138 Kantaja väittää, että komissio teki ilmeisiä arviointivirheitä todetessaan kaikkiaan seitsemän tukimäärää yhteismarkkinoille soveltumattomiksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tarkastelee kantajan esittämiä väitteitä erikseen kunkin asianomaisen tukimäärän osalta.

Kaikkiaan 1 030 metrin pituisten käytävien tekemistä La Prohidan alasektorilla koskeva 295 409,47 euron (49 152 000 ESP:n) määrä

– Riidanalainen päätös

139 Komissio on riidanalaisen päätöksen 75 perustelukappaleessa katsonut muun muassa, että supistetun 170 000 tonnin kivihiilimäärän louhintaan tarvittujen 1 030 metrin pituisten käytävien tekemistä koskevat kustannukset oli merkitty yrityksen kirjanpitoon käyttökustannuksina. Sikäli kuin 40 prosenttia näistä kustannuksista katettiin valtiontuella, komissio arvioi, että jotta yhteismarkkinoille soveltumaton tuen kasautuminen voidaan estää, perustelluksi voidaan katsoa korkeintaan 60 prosenttia näiden 1 030 metrin pituisten käytävien toteutushinnasta eli 443 114,21 euroa (73 728 000 ESP). Komissio on siis katsonut, että jäljellä oleva määrä, 295 409,47 euroa (49 152 000 ESP), ei sovellu yhteismarkkinoille.

– Asianosaisten lausumat

140 Kantaja väittää, että komission arviointi on virheellinen, kun otetaan huomioon se seikka, että kaivostoiminta La Prohidan alasektorilla lopetettiin kokonaisuudessaan lopullisesti, ja se, että komissio on katsonut, että tuki, joka on tarkoitettu 3 070 metrin pituisten käytävien lopulliseen käytöstä poistamiseen liittyvien kustannusten kattamiseksi muilla La Prohidan alasektorilla sijaitsevilla alueilla, on yhteismarkkinoille soveltuva.

141 Jos komissio on arvioinut 1 030 metrin pituisten käytävien toteuttamiskustannukset liian suuriksi, se ei kantajan mukaan kuitenkaan ole esittänyt mitään vertailukriteeriä sen määrittämiseksi, mikä olisi tällaisten kustannusten suuruus markkinaehdoin.

142 Kantaja kiistää, että merkittävää osaa 1 030 metrin pituisista käytöstä poistetuista käytävistä olisi käytetty kivihiilen louhintaan, ja huomauttaa, että komissio ei ole osoittanut täsmällisesti sitä osaa sanotuista käytävistä, jota on käytetty väitettyyn kivihiilivarojen louhintaan, eikä liioin väitetyn käytön kestoa. Kantaja painottaa, että kyseisillä käytävillä ei ennen niiden sulkemista ollut käytännön merkitystä, sikäli kuin ne oli kaivettu yksinomaan sen 170 000 tonnin kivihiilimäärän hyödyntämiseksi, jonka louhinnasta oli luovuttu, minkä vuoksi käytäviä koskeva arvonmäärittäminen oli tehty käytävien toteuttamiskustannusten perusteella.

143 Vastauksena komission esittämille väitteille, joiden mukaan 40 prosenttia niistä kustannuksista, jotka liittyvät 1 030 metrin pituisten käytävien lopulliseen käytöstä poistamiseen La Prohidan alasektorilla, oli katettu toimintatuella, kantaja väittää, että toimintatuella ja poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetulla tuella pyritään eri tavoitteisiin ja ne on näin ollen erotettava toisistaan. Se seikka, että kyseiset kustannukset oli merkitty tilinpäätöstietoihin käyttökustannuksina, ei estä niiden samastamista poikkeuksellisiin kustannuksiin, koska kyseiset kustannukset eivät liittyneet tavanomaiseen tuotantoon vaan kaivostoimintaa harjoittavien laitosten sulkemiseen.

144 Komissio kiistää kantajan esittämät väitteet ja niiden perustelut.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

145 On huomattava, että kantaja on kirjelmissään nimenomaisesti myöntänyt, että 1 030 metrin pituisten käytävien toteuttamiseen liittyvät kulut on merkitty kantajan kirjanpitoon käyttökustannuksina. Kantaja ei myöskään kiistä sitä riidanalaisen päätöksen 75 perustelukappaleessa mainittua seikkaa, että kyseiset kustannukset on katettu osin päätöksen N:o 3632/93 3 artiklassa tarkoitetulla toimintatuella. Siltä osin kuin kantaja

on suullisessa käsittelyssä esittänyt, että komissio ei ole osoittanut riittävän täsmällisesti toimintatuella katettua osuutta kustannuksista, on todettava, ettei kantaja ole esittänyt sellaisia tietoja, jotka osoittaisivat komission arvioinnin virheelliseksi.

146 Näissä olosuhteissa ei ole syytä katsoa, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen hyväksyessään tutkittujen kustannusten osalta ainoastaan 60 prosenttia poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetusta tuesta yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Kuten komissio on perustellusti todennut, mikäli toiminnan supistamiseen tarkoitettuna tukena hyväksyttäisiin kysymyksessä olevat kustannukset 100 prosenttiin saakka, johtaisi tämä tuen kasautumiseen 140 prosenttiin asti, mikä on ilmeisen soveltumatonta yhteismarkkinoille.

147 On sitä paitsi todettava, että koska syy kysymyksessä olevan tukimäärän arvioimiseksi yhteismarkkinoille soveltumattomaksi perustuu siihen, että 1 030 metrin pituisten käytävien toteuttamiseen liittyvät kustannukset oli merkitty käyttökustannuksiksi, kantajan väite, jonka mukaan komissio arvioi virheellisesti, että käytävien toteuttamiskustannukset olivat kohtuuttomat, on merkityksetön.

148 Kantaja ei myöskään voi vedota siihen, että komissio olisi hyväksynyt yhteismarkkinoille soveltuvana 3 070 metrin pituisten käytävien lopulliseen käytöstä poistamiseen liittyvien kustannusten kattamiseen muilla La Prohidan alasektorilla sijaitsevilla alueilla tarkoitetun tuen. Komissio on nimittäin hyväksynyt sanotut tuet sillä perusteella, että niitä vastaavat kustannukset on merkitty yrityksen kirjanpitoon käyttöomaisuutena.

149 Esillä oleva väitekohta on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Buseiron sektorilla suoritettuihin 1 005 080 kuution maansiirtoihin liittyvä 513 757,49 euron (85 482 054 ESP:n) määrä

– Riidanalainen päätös

150 Komissio on riidanalaisen päätöksen 81 perustelukappaleessa todennut, että Buseiron sektorilla toteutettuihin 1 005 080 kuution maansiirtoihin liittyvät 1 902 805,52 euron (316 600 200 ESP:n) kustannukset oli merkitty yrityksen kirjanpitoon käyttökustannuksina. Komissio on todennut, että kantajalle on suoritettu liiketoiminnan tappioiden kattamiseen tarkoitettu tuki, joka vastaa 27:ää prosenttia tuotantokustannuksista. Näin olen 27:ää prosenttia niistä 1 902 805,52 euron (316 600 200 ESP:n) kustannuksista, jotka kuuluvat kantajan osoittamiin 513 757,49 euron maansiirtokustannuksiin, ei voida kattaa toiminnan lopettamiseen tarkoitetulla tuella, koska ne on jo katettu avolouhoksen liiketoiminnan tappioiden kattamiseen tarkoitetulla tuella.

– Asianosaisten lausumat

151 Kantaja väittää, että komissio on ainoastaan todennut, että siirretyn maan lisämäärä oli arvioitu liian suureksi mutta se ei kuitenkaan ole esittänyt sellaisia tietoja, joiden perusteella olisi voitu määrittää määrä, jonka siirtäminen olisi voitu katsoa kohtuulliseksi. Kantaja katsoo, että komission väite, joka koskee käytöstä poistetun kivihiilisuonen korkeaa tuhkapitoisuutta, on tältä osin merkityksetön, koska riippumatta käytöstä poistettujen 585 000 tonnin varojen tuhkapitoisuusasteesta, 545 metriä merenpinnan yläpuolella, jossa mainitut varat sijaitsivat, sijaitsevan kulkuaukon toteuttamiseksi siirretyn maan määrä pysyi samana.

152 Kantaja väittää, että sitä paitsi 1 005 080 kuution suuruisen maan lisämäärän siirrosta aiheutuneet kustannukset (315 ESP kuutiolta) olivat markkinaehtojen mukaisia siirron toteuttamishetkellä, mikä on vahvistettu riippumattomien kaivosalan asiantuntijoiden vahvistamassa kertomuksessa. Kantaja toteaa lisäksi, että kyseisen siirron kulut olivat pienemmät kuin kantajan vuosina 1995 ja 1996 toteuttamien nykyaikaistamiseen, toiminnan aloittamiseen, lastaukseen sekä maankuljetukseen liittyvien töiden yhteydessä maksama hinta, joka puolestaan oli keskimäärin 352,6 ESP kuutiolta.

153 Vastauksena komission väitteille, joiden mukaan 27 prosenttia Buseiron sektorilla toteutettuja maansiirtoja koskevista kustannuksista oli katettu toimintatuella, kantaja väittää, että toimintatuella ja poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetulla tuella pyritään eri tavoitteisiin ja ne on näin ollen erotettava toisistaan. Se seikka, että kyseiset kustannukset oli merkitty tilinpäätöstietoihin käyttökustannuksina, ei estä niiden samastamista poikkeuksellisiin kustannuksiin, koska kyseiset kustannukset eivät liity tavanomaiseen tuotantoon vaan kaivosten sulkemiseen.

154 Komissio kiistää kantajan esittämät väitteet ja niiden perustelut.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

155 On huomattava, että kantaja on kirjelmissään nimenomaisesti myöntänyt, että 1 005 080 kuution maansiirtoon liittyvät kustannukset on merkitty kantajan kirjanpitoon käyttökustannuksina. Kantaja ei myöskään kiistä sitä riidanalaisen päätöksen 80 perustelukappaleessa mainittua seikkaa, että 27 prosenttia kyseisistä kustannuksista on katettu toimintatuella. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä 145 kohdassa todennut, siltä osin kuin kantaja on suullisessa käsittelyssä esittänyt, että komissio ei ole osoittanut riittävän täsmällisesti toimintatuella katettua

osuutta kustannuksista, on todettava, ettei kantaja ole esittänyt sellaisia tietoja, jotka osoittaisivat komission arvioinnin virheelliseksi.

156 Näissä olosuhteissa ei ole syytä katsoa, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen hyväksyessään kyseisen 1 005 080 kuution maansiirron kokonaiskustannusten osalta ainoastaan 73 prosenttia poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetusta tuesta yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Kuten komissio on perustellusti todennut, mikäli toiminnan supistamiseen tarkoitettuna tukena hyväksyttäisiin 100 prosenttia kysymyksessä olevista kustannuksista, tämä johtaisi tukien kasautumiseen korkeimmillaan 127 prosenttiin, mikä on ilmeisen soveltumatonta yhteismarkkinoille.

157 On sitä paitsi todettava, että koska syy siihen, että 513 757,49 euron määrä todettiin riidanalaisessa päätöksessä yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, perustuu kyseisten maansiirtokustannusten merkitsemiseen yrityksen kirjanpidossa käyttökustannuksiksi, ne kantajan väitteet, joiden mukaan komissio esitti siirretyn maamäärän yliarvostamista koskevan arviointinsa yksinomaan ylimääräisenä huomautuksena, ovat merkityksettömiä.

158 Esillä oleva väite on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Asturian hallituksen kanssa allekirjoitettuja maa-alueiden ennallistamiskustannuksia koskevia takauksia vastaava 547 066,46 euron (91 024 200 ESP:n) määrä

– Riidanalainen päätös

159 Komissio on riidanalaisen päätöksen 85 perustelukappaleessa todennut, että kustannukset, joiden määrä on 547 066,46 euroa (91 024 200 ESP) ja jotka vastaavat Asturian

hallituksen kanssa allekirjoitettuja takauksia avolouhosesiintymään liittyvien maa-alueiden ennallistamisen vakuutena, sisältyvät Buseiron sektorin länsirintauksessa louhitun kivihiilen tuotantokustannuksiin. Komissio on katsonut, että ”maa-alueiden ennallistaminen on avolouhoksen tuotantosyklin loppuvaihe, ja [että] tällaisen ennallistamisen kustannukset ovat louhitun kivihiilen kokonaiskustannusten yksi osatekijä”. Komissio on todennut, että kantaja ”ei perustele, miksi läjitysalueen käytöstä poistamisesta aiheutuisi ennallistamiseen liittyviä lisäkustannuksia”, vaan sitä vastoin perustelee kyseisiä kuluja ”9.5.1984 annetussa kuninkaan asetuksessa 1116/1984 ja sen soveltamiseksi 13.6.1984 annetussa teollisuus- ja energiaministeriön määräyksessä asetetulla lakisääteisellä velvoitteella; tuossa määräyksessä säädetään, että asianomaiset tilat on ennallistettava louhinnan jälkeen”. Komissio on huomauttanut, että ”yritys sai valtiontukea kaikkien liiketappioiden, Buseiron avolouhoksen ennallistamiskustannukset mukaan luettuina, kattamiseksi ja että uusikin tuki oli liiketappioiden kattamiseksi myönnettyä tukea”. Komissio katsoi näin ollen, ettei se voi hyväksyä 547 066,46 euron (91 024 200 ESP:n) tukea.

– Asianosaisten lausumat

160 Kantaja toteaa, että 9.5.1984 annetussa kuninkaan asetuksessa 1116/1984 ja sen soveltamiseksi 13.6.1984 annetussa teollisuus- ja energiaministeriön määräyksessä säädetään kaivotoimintaa harjoittaville yrityksille velvollisuus saattaa ennalleen käytöstä poistetuilla kivihiilen louhintaan tarkoitetuilla avolouhoksilla sijaitsevat maa-alueet.

161 Kantaja esittää saattaneensa ennalleen 77 hehtaarin laajuisen Buseiron avolouhosesiintymään liittyvän maa-alueen. Kantajan mukaan 24,87 hehtaarin laajuinen osa kunnostettujen maa-alueiden kokonaispinta-alasta koski alueella sijaitsevaa läjitysaluetta sekä merenpinnan korkeudessa tapahtuneiden muutosten vuoksi käytöstä poistettua Buseiron esiintymää. Kantaja toteaa, että se on lakisääteisten velvoitteidensa mukaisesti asettanut kokonaismäärältään 1 693 504,15 euron (281 775 381 ESP:n) suuruisen takauksen maa-alueiden ennallistamisen vakuudeksi sekä että 24,87

hehtaarin laajuisten läjitysalueeseen liittyvien maa-aluiden kunnostuskulujen arvo on määritetty suhteellisesti asetettujen takuiden perusteella ja näin saatujen kokonaiskulujen määrä on kaikkiaan 547 066,46 euroa (91 024 200 ESP).

162 Kantaja väittää, että maa-alueiden käytöstä poistaminen ja ennalleen saattaminen liittyivät nykyaikaistamiseen, järkeistämiseen ja uudelleenjärjestelyyn, johon kantaja oli ryhtynyt saadakseen päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa tarkoitettua poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettua tukea, eivätkä ne siis liittyneet kivihiilen tuotantosyklin loppuvaiheeseen Buseiron kaivoksella. Kantaja huomauttaa, että komission arviointia ei voida pitää johdonmukaisena sikäli kuin se katsoo läjitysalueen käytöstä poistamisesta aiheutuvat kustannukset perustelluiksi mutta ei sitä vastoin ennallistamiseen liittyviä kuluja, jotka liittyvät välittömästi maa-alueen käytöstä poistamiseen.

163 Kantaja väittää, että komission esittämä päättely johtaisi siihen, että mitään sellaisia kustannuksia, jotka johtuvat lakisääteisten velvoitteiden täyttämisestä, ei voitaisi katsoa päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa tarkoitetuiksi poikkeuksellisiksi kustannuksiksi, mikä puolestaan merkitsisi sitä, että kyseisen päätöksen liitteessä olevan I kohdan e alakohdalla, jossa vero-, laki- ja hallinnollisista säännöksistä ja määräyksistä aiheutuvat jäännöskustannukset määritellään poikkeuksellisiksi kustannuksiksi, ei olisi lainkaan käytännön merkitystä.

164 Kantaja on vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin todennut, että riidanalainen päätös on virheellinen siltä osin kuin siinä todetaan, että kyseinen 24,87 hehtaarin laajuinen läjitysalue sijaitsee Buseiron sektorin länsirintauksessa, koska sanottu alue sijaitsee tosiasiassa Buseiron sektorin itärintauksessa. Kantaja on lisäksi täsmentänyt, että asianomaiset maa-alueet eivät olleet välttämättömiä louhintatoiminnan harjoittamiseksi Buseiron sektorin länsirintauksessa eikä niitä ollut käytetty tähän tarkoitukseen. Kantaja on kuitenkin suullisessa käsittelyssä korjannut tätä väitettä ja kertonut, että sanottuja maa-alueita oli käytetty Buseiron sektorin länsirintauksessa kivihiilen louhinnasta syntyneen louhintajätteen varastoimiseen.

165 Komissio kiistää kantajan esittämät väitteet ja niiden perustelut.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

166 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja väittää ainoastaan, että maa-alueiden käytöstä poistaminen ja kunnostaminen toteutettiin osana uudelleenjärjestelyä, johon kantaja oli ryhtynyt saadakseen päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan mukaista tukea.

167 Sikäli kuin yritysten on tuotantosyklin loppuvaiheessa, kuten asianosaiset myöntävät, 9.5.1984 annetun kuninkaan asetuksen 1116/1984 mukaisesti vastattava kaikissa tapauksissa maa-alueiden ennallistamisesta aiheutuvista kustannuksista, kysymyksessä olevat kustannukset ovat ominaisia kaivostoiminnalle. Näin ollen komissio saattoi ilmeistä arviointivirhettä tekemättä katsoa, että kyseiset kustannukset kuuluvat tavanomaisesti tuotantokustannuksiin.

168 Kun otetaan huomioon se seikka, että kantajalle oli myönnetty tukea liiketoiminnan tappioiden kattamiseksi, komissio saattoi arvioida, että kysymyksessä olevat kustannukset oli jo katettu toimintatuella ja että poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettu tuki lisäisi jo liiketoiminnan tappioiden kattamiseksi saadun tuen määrää.

169 Tässä yhteydessä on todettava, että kantajan esittämistä väitteistä ei kuitenkaan seuraa, että kantaja olisi hallinnollisen menettelyn aikana esittänyt komissiolle tietoja perustellakseen sitä, että Buseiron sektorin varojen osittaisen käytöstä poistamisen vuoksi osaa kysymyksessä olevan 24,87 hehtaarin laajuisen läjitysalueen ennallistamiseen liittyvistä kustannuksista ei olisi katettu kaivostoiminnasta saadulla tuotolla.

170 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komissio ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä arvioidessaan, että 547 066,46 euron (91 024 200 ESP:n) suuruinen tukimäärä oli yhteismarkkinoille soveltumaton.

171 Mitä tulee siihen kantajan esittämään väitteeseen, jonka mukaan maa-alueiden ennallistamiskustannusten kattamiseksi olisi voitava saada poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettua tukea, koska muut läjitysalueen käytöstä poistamisesta aiheutuneet kustannukset on katsottu perustelluiksi, on riittävää todeta, että ennallistamiskustannukset koostuvat sellaisista kuluista, joista kantajan on kaikissa tapauksissa vastattava tuotantosyklin loppuvaiheessa. Komissio saattoi näin ollen toimimatta ristiriitaisesti katsoa, että muut läjitysalueen käytöstä poistamisesta aiheutuvat kustannukset voitiin kattaa rakenneuudistustuella, koska kantajalle ei olisi aiheutunut näitä kustannuksia, ellei se olisi supistanut tuotantokapasiteettiaan, mutta 24,87 hehtaarin laajuisen maa-alueen ennallistamiskustannukset kuuluvat tavanomaisesti toimintakuluihin sikäli, kuten edellä 167 kohdassa on todettu, kuin kantajan oli kaikissa tapauksissa vastattava kyseisistä kustannuksista tuotantosyklin päättyessä.

172 Sitä paitsi kantaja ei voi väittää perustellusti, että komission päättely johtaisi siihen, että päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan e alakohta menettäisi käytännön merkityksensä. Komission omaksuma kanta perustuu nimittäin siihen seikkaan, että maa-alueiden ennallistamisesta aiheutuvat kustannukset joka tapauksessa tulisivat ennemmin tai myöhemmin kantajan maksettaviksi, koska kyseiset toimenpiteet kuuluvat tuotantosyklin viimeiseen vaiheeseen. Päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan e alakohdassa kuitenkin sallitaan sellaisten vero-, laki- ja hallinnollisista säännöksistä ja määräyksistä aiheutuvien jäännöskustannusten kattaminen, joita yritykselle ei olisi aiheutunut lainkaan, ellei se olisi ryhtynyt uudelleenjärjestelytoimenpiteisiin.

173 Esillä oleva väite on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Buseiron sektorin länsirintaukseen rajoittuvien merenpinnan korkeusmuutosten seurauksena käytöstä poistettujen maa-alueiden hankinta-arvoa vastaava 372 176,75 euron (61 925 000 ESP:n) määrä

– Riidanalainen päätös

174 Riidanalaisen päätöksen 86 perustelukappaleessa komissio on todennut seuraavaa:

”Yrityksen avolouhostoimintaan hankkimat maa-alueet on merkitty yrityksen omaisuudeksi, mutta ne eivät ole omaisuutta, josta voidaan tehdä poistoja. Komissio ei voi hyväksyä maa-alueiden hankinta-arvoa vastaavaa 372 176,75 euron (61 925 000 ESP:n) tukea, koska sitä ei katsota omaisuuden tappioiksi, eikä tuki ole asetuksen (EY) N:o 1407/2002 liitteen minkään kohdan mukainen.”

– Asianosaisten lausumat

175 Kantaja väittää, että kyseisten maa-alueiden hankkiminen mahdollisti louhintatöiden toteuttamisen ja pengermien rakentamisen, jotka olivat välttämättömiä esiintymän hyödyntämiseksi alkuperäisen suunnitelman mukaisella tavalla. Nämä toimenpiteet kuitenkin menettivät merkityksensä esiintymän länsirintausta koskevien merenpinnan korkeusmuutosten seurauksena. Kantaja huomauttaa, että hankittujen maa-alueiden keskinäiset hinnanerot selittyvät sillä, että alueiden myyjä saattoi laajan maa-aluehankinnan kiireellisyyden vuoksi määrätä markkinaehtoja korkeamman myyntihinnan.

176 Kantaja toteaa, että kysymyksessä olevia maa-alueita ei ole katsottava omaisuuden tappioiksi eivätkä ne ole omaisuutta, josta voidaan tehdä poistoja. Kantajan mukaan kyseiset kustannukset voidaan katsoa päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan k alakohdassa tarkoitetuksi poikkeukselliseksi sisäiseksi arvonalennukseksi.

177 Kantaja väittää lisäksi, että komissio menettelee ristiriitaisesti, koska arvioidessaan, että La Prohidan alasektorin jäännösarvon kattamiseksi tarkoitettu 2 053 495,41 euron (341 672 888 ESP:n) tuki oli perusteltu, komissio otti huomioon alasektorin toiminnan lopettamisen seurauksena käytöstä poistettujen maa-alueiden hankinta-arvon 10 436 600 ESP:n määräisenä.

178 Komissio kiistää kantajan esittämät väitteet ja niiden perustelut.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

179 Päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan k alakohdassa sallitaan ”poikkeuksellisesta sisäisestä arvonalennuksesta, jos se johtuu teollisuuden uudelleenjärjestelyistä (ottamatta huomioon 1 päivän tammikuuta 1986 jälkeen suoritettuja inflaatioasteen ylittäviä revalvaatioita)”, aiheutuvien kustannusten kattaminen 5 artiklassa tarkoitetulla tuella.

180 Nyt esillä olevassa asiassa on riittävää todeta, että kantaja myöntää kirjelmissään, ettei kyseisiin maa-alueisiin ole kohdistunut arvonalennuksia sen jälkeen, kun sanottuihin maa-alueisiin liittyvä toiminta lopetettiin. Kantaja ei siis voi väittää, että kyseisiä kustannuksia olisi pidettävä päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan k alakohdassa tarkoitettuun kustannuslajiin kuuluvina.

181 Näin ollen ei ole syytä katsoa, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että kyseisiä kustannuksia ei voida kattaa rakenneuudistustuella.

182 Kantaja väittää kuitenkin, että komission käytäntö on epäyhdenmukainen ja ristiriitainen sikäli kuin se on hyväksynyt sen, että La Prohidan alasektorin jäännösarvon kattamiseen tarkoitetulla tuella katetaan myös käytöstä poistettujen maa-alueiden hankintakustannuksia. On kuitenkin todettava, että tämä olosuhde ei muuta sitä edellä mainittua toteamusta, jonka mukaan komissio ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että yrityksen avolouhostoimintaa varten hankkimien maa-alueiden hankinta-arvoa ei voida katsoa päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan k alakohdassa tarkoitetuksi poikkeuksellisesta sisäisestä arvonalennuksesta aiheutuvaksi kustannukseksi, koska on selvää, että kyseiset maa-alueet eivät ole omaisuutta, josta voidaan tehdä poistoja.

183 On sitä paitsi todettava, että sikäli kuin komissio olisikin hyväksynyt sellaisia maa-alueita, joihin ei ole kohdistunut arvonalennusta, koskevien kustannusten kattamisen päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan k alakohdan tai asetuksen N:o 1407/2002 vastaavan määräyksen nojalla poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetulla tuella, sanottu hyväksyminen ei johtaisi siihen, että riidanalaista päätöstä rasittaa tältä osin ilmeinen arviointivirhe. Pikemminkin olisi katsottava, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen hyväksyessään sellaisten La Prohidan alasektorin toiminnan lopettamisen seurauksena käytöstä poistettujen maa-alueiden, joihin ei ole kohdistunut arvonalennusta, hankintakustannusten kattamisen poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetulla tuella. Tältä osin on riittävää todeta, että laillisuusperiaatteen nojalla kantaja ei voi edukseen vedota sääntöjenvastaisuuteen muiden tukien yhteismarkkinoille soveltuvuutta koskevassa arvioinnissa (ks. vastaavasti asia T-327/94, SCA Holding v. komissio, tuomio 14.5.1998, Kok. 1998, s. II-1373, 160 kohta).

184 Edellä sanotusta seuraa, että nyt esillä oleva väite on hylättävä perusteettomana.

PEAC-ohjelman yhteydessä suoritettujen avustusten takaisin maksamisesta johtuvia kustannuksia vastaava 1 403 316,30 euron (233 492 186 ESP:n) määrä

– Riidanalainen päätös

185 Komissio on riidanalaisen päätöksen 87 perustelukappaleessa todennut sen 1 403 316,30 euron (233 492 186 ESP:n) määrän osalta, joka liittyy kivihiilen taloudellisesti kannattavan tuotannon edistämiseen ja tuottavuuden lisäämiseen tähtäävän Plan Estratégico de Acción Competitiva -nimisen ohjelman (kilpailukyvyn vahvistamiseen tähtäävä strategiasuunnitelma) yhteydessä kantajalle myönnettyihin takaisin maksettaviin avustuksiin, että kyseiset lainat ”saatiin vuosina 1990–1993, jolloin hankkeet toteutettiin” ja että teollisuus- ja energiaministeriön kanssa allekirjoitetun yleissopimuksen liitteestä III voidaan päätellä, että takaisin maksettava 313 500 000 ESP:n laina oli tarkoitettu lähinnä hienontamiseen perustuvan uuden louhintajärjestelmän käyttöönottoon. Komission mukaan ”PEAC-yleissopimuksen liitteessä III viitataan myös ’selviin merkkeihin poikkeuksellisista avolouhoksista, jotka lisäisivät kokonaisuuden ennustettua kannattavuutta’, sekä 240 000:n myyntikelpoisen kivihiilitonnin vuosituotantotavoitteeseen, joka ylittyi”.

186 Komissio on todennut, että vuosina 1999 ja 2000 tapahtunut 233 492 186 ESP:n (1 403 316 euron) takaisinmaksu koskee vuosina 1990–1993 saatujen lainojen takaisinmaksua eikä se liity komissiolle ilmoitettuun yrityksen toiminnan supistamissuunnitelmaan vuosiksi 1998–2001. Komissio on huomauttanut myös, että teollisuus- ja energiaministeriön 22.12.1997 päivätystä kirjeestä ja muista komissiolle lähetetyistä asiakirjoista käy ilmi, että yrityksen vuosina 1999 ja 2000 suorittamat takaisinmaksut ovat maksuviivästysten takia paljon suuremmat kuin alkuperäisessä

suunnitelmassa. Komissio on todennut, että takaisin maksettavaan 313 500 000 ESP:n lainaan liittyi 209 miljoonan ESP:n avustus, jota ei tarvinnut maksaa takaisin, sekä tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskeviin toimintoihin tarkoitettu 23 miljoonan ESP:n avustus, jota ei myöskään tarvinnut maksaa takaisin.

187 Komissio on muistuttanut, että kantaja oli jokaisena vuonna saanut tukea, jolla oli katettu noin 40 prosenttia maanalaisen kaivoksen tuotantokustannuksista ja 27 prosenttia avolouhoksen kustannuksista. Sitä paitsi riidanalaisen päätöksen yhteydessä oli hyväksytty La Prohidan alasektorin osalta kokonaan ja Buseiron sektorin osalta merkittäviltä osin käyttöomaisuuden jäännösarvo 31.12.2000. Komissio on näin ollen katsonut, että PEAC:n avustusten takaisinmaksua vastaava 233 492 186 ESP:n tuki (181 292 186 ESP vuodeksi 1998 ja 52 200 000 ESP vuodeksi 2000), johon voisi sisältyä investointeja La Prohidan alasektorin muihin kaivoksiin, tekisi tuen kasautumisen vuoksi tuesta yhteismarkkinoille soveltumattoman.

– Asianosaisten lausumat

188 Kantaja esittää saaneensa muun muassa 313 500 000 ESP:n määrän takaisin maksettavaa avustusta, joka teollisuus- ja energiaministeriön kanssa 30.12.1989 tehdyn yleissopimuksen mukaisesti koskee kaivostoiminnan tuotannon lisäämiseen tarkoitettua omaisuutta. Kyseisen määrän takaisinmaksuaikataulu ajoittui vuosille 1994–2000. Kantajan vuosina 1999 ja 2000 takaisin maksama määrä oli 233 492 186 ESP.

189 Kantaja väittää, että se joutui maksamaan takaisin tämän määrän, joka oli alun perin tarkoitettu sen tuotantokapasiteetin lisäämiseen, samaan aikaan kuin se aloitti

tuotantokapasiteettinsa asteittaiseen supistamiseen vuosien 1998 ja 2000 aikana Buseiron ja La Prohidan esiintymillä tähtäävän prosessin. Kantaja katsoo, ettei se siis voinut korvata kyseisen määrän takaisinmaksuja eikä poistaa niitä lisäämällä kaivostoimintansa tuotantokapasiteettia.

190 Komissio väittää, että kantajan väitteet eivät ole hyväksyttävissä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

191 On huomattava, että kantaja ei kiistä sitä seikkaa, että rakenneuudistusten hyväksyminen johtaisi yhteismarkkinoille soveltumattomaan tuen kasautumiseen, koska yhtäältä yritys on saanut tukea, jolla oli katettu noin 40 prosenttia maanalaisen kaivoksen tuotantokustannuksista ja 27 prosenttia avolouhoksen kustannuksista, ja toisaalta riidanalaisella päätöksellä on hyväksytty tuki, joka on tarkoitettu kattamaan La Prohidan alasektorin osalta kokonaan ja Buseiron sektorin osalta merkittäviltä osin käyttöomaisuuden jäännösarvo 31.12.2000. Kantaja ei myöskään kiistä sitä seikkaa, että sen vuosina 1999 ja 2000 suorittamat takaisinmaksut ovat maksuviivästysten takia paljon suuremmat kuin alkuperäisessä suunnitelmassa.

192 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja ei sitä paitsi ole osoittanut toimittaneensa hallinnollisen menettelyn kuluessa komissiolle sellaisia täsmällisiä tietoja, joiden perusteella komissio olisi voinut määrittää PEAC:n yhteydessä myönnetystä lainasta osuuden, joka oli jo poistettu ennen uudelleenjärjestelytoimiin ryhtymistä toteutetuilla kaivostoiminnan kapasiteetin lisäyksillä ja joka ei myöskään sisälly poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetulla tuella katettuun kaivosten jäännösarvoon.

193 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komissio ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä arvioidessaan riidanalaisen päätöksen 87 perustelukappaleessa, että PEAC:n yhteydessä myönnettyjen avustusten takaisinmaksuun liittyviä 1 403 316,30 euron (233 492 186 ESP:n) kustannuksia ei voida hyväksyä.

194 Esillä oleva väite on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Kuilujen tekemiseen ja muihin ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviin rakennustöihin Sorriban sektorilla liittyvä 602 146,29 euron (100 188 713 ESP:n) määrä

– Riidanalainen päätös

195 Komissio on riidanalaisen päätöksen 83 ja 105 perustelukappaleessa todennut, että tuki, jonka määrä on 602 146,29 euroa (100 188 713 ESP) ja joka on tarkoitettu kuilujen tekemiseen ja muihin rakennustöihin Tres Hermanos -sektorin ilmanvaihdon varmistamiseksi, liittyi kaivosinfrastruktuuriin tehtäviin investointeihin. Komissio on katsonut, että uusiin investointeihin liittyvien kulujen ei voida katsoa olevan sellaisia aikaisemmasta toiminnasta periytyviä velvoitteita, joita asetuksessa N:o 1407/2002 tai päätöksessä N:o 3632/93 tarkoitetaan. Komissio on lisäksi todennut, että Espanjan kuningaskunnan 19.12.2002 päivätystä ilmoituksesta ilmenee, ettei se aikonut myöntää vuosiksi 2003–2007 tehdyn kivihiiliteollisuuden rakenneuudistussuunnitelman yhteydessä asetuksen N:o 1407/2002 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja investointitukia. Komission mukaan tällainen investointituki ei sitä paitsi olisi soveltunut yhteen niiden tukien kanssa, joita Espanjan kuningaskunta myöntää kantajalle Sorriban sektorin liiketoimintatappioiden kattamiseksi. Tuki ei nimittäin vastaa päätöksen N:o 3632/93 liitteessä olevan I kohdan l alakohtaa,

koska kyseinen investointi on tarkoitettu Tres Hermanos -alasektorin varojen louhintaan. Tuki ei myöskään sisälly asetuksen N:o 1407/2002 liitteeseen. Komission mukaan uusia investointeja ei siis voida katsoa aikaisemmasta toiminnasta periytyviksi velvoitteiksi.

– Asianosaisten lausumat

196 Kantaja toteaa, että La Prohidan alasektorin vaiheittainen sulkeminen edellytti edelleen käytössä olleen kaivoksen olemassa olevan ilmanvaihtojärjestelmän mukauttamista. Tämän vuoksi rakennettiin 463 metrin pituinen tuuletuskuilu, mistä aiheutuneet kustannukset olivat kaikkiaan 581 825,70 euroa (96 807 659,90 ESP).

197 Kantaja väittää, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen arvioidessaan virheellisesti, että kyseiset ilmanvaihdon varmistamiseksi toteutetut rakennustyöt liittyivät Tres Hermanos -alasektorin hyödyntämiseen. Kantaja korostaa, että La Prohidan alasektorin poistaminen käytöstä tapahtui vaiheittain, minkä vuoksi oli välttämätöntä asteittain mukauttaa Espanjan lainsäädännössä asetettujen edellytysten mukaisesti niiden käytävien sisäisiä ilmanvaihtojärjestelmiä, jotka edelleen olivat väliaikaisesti käytössä. Sikäli kuin ilmanvaihtokuilut ja käytävät, joihin ne liittyvät, on nykyisin suljettu, ilmanvaihtojärjestelmän mukauttamista ei ole syytä katsoa uudeksi investoinniksi.

198 Kantaja toteaa, että kyseisten ilmanvaihtokuilujen rakentamisen ja yhden poikittaiskäytävän ennallistamisen lisäksi tehtiin myös muita kaivoksen ilmanvaihdon parantamiseksi välttämättömiä rakennustöitä, jotta Tres Hermanos -alasektorin neljännen kerroksen ja La Prohidan alasektorin ensimmäisen kerroksen välille saatiin yhteys. Kantaja väittää, että ilmanvaihtokuilut rakennettiin La Prohidan alasektorin käytöstä poistamisen seurauksena eikä kyseisiin rakennustöihin olisi ryhdytty, mikäli alasektoria ei olisi poistettu käytöstä lopullisesti.

199 Kantaja tarkensi suullisessa käsittelyssä, että Tres Hermanos -alasektorin ilmanvaihtojärjestelmä on edelleen käytössä ja se rakentuu La Prohidan alasektorilla sijaitsevan tuulettimen varaan; kyseinen alasektori on sittemmin poistettu kokonaan käytöstä.

200 Komissio kiistää kantajan esittämät väitteet ja niiden perustelut.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

201 Päätöksen N:o 3632/93 5 artiklasta seuraa, että poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitetulla tuella on tarkoitus kattaa kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamisesta, järkeistämisestä ja uudelleenjärjestelystä aiheutuvia tai aiheutuneita kustannuksia ja sellaisia kustannuksia, jotka eivät liity tavanomaiseen tuotantoon.

202 Kuten kantaja itse myöntää, La Prohidan alasektorin käytöstä poistaminen edellytti tiettyjen rakennustöiden toteuttamista tuuletuksen varmistamiseksi edelleen käyttöön jääneellä Tres Hermanos -alasektorilla. Mikäli oletetaan, että kyseiset ilmanvaihdon varmistamiseen liittyvät rakennustyöt johtuivat La Prohidan kaivoksen sulkemisesta, ne liittyvät Tres Hermanos -kaivoksen tavanomaiseen tuotantoon päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa tarkoittamassa mielessä.

203 Vaikka kantaja väittää, että kyseiset rakennustyöt olivat välttämättömiä La Prohidan alasektorin ilmanvaihdon varmistamiseksi ennen kaivoksen käytöstä poistamista, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kun otetaan huomioon investointien määrä ja se seikka, että asianomainen La Prohidan alasektorin ilmanvaihtojärjestelmä oli käytössä vain väliaikaisesti sinä ajanjaksona, jolloin kyseistä

alasektoria oltiin poistamassa käytöstä, komissio saattoi ilmeistä arviointivirhettä tekemättä katsoa, että kyseisillä rakennustöillä pyrittiin tosiasiassa ilmanvaihdon varmistamiseen Tres Hermanos -alasektorilla ja että ne liittyivät näin ollen tavanomaiseen tuotantoon. Tätä komission arviointia tukee se kantajan suullisessa käsittelyssä vahvistama seikka, että kysymyksessä oleva ilmanvaihtojärjestelmä on edelleen toiminnassa ja sillä huolehditaan tuuletuksesta Tres Hermanos -alasektorilla.

204 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvioi näin ollen, että sillä olevien tietojen perusteella komissio ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että kuilujen tekemiseen ja muihin ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviin rakennustöihin Sorriban sektorilla liittyvää 602 146,29 euron (100 188 713 ESP:n) määrää ei voida hyväksyä.

205 Edellä sanotusta seuraa, että nyt esillä oleva väite on hylättävä perusteettomana.

La Prohidan alasektorin sulkemisesta tulevaisuudessa johtuvien rakenneuudistuksesta aiheutuvien poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettu 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) määrä

– Riidanalainen päätös

206 Komissio on riidanalaisen päätöksen 84 ja 106 perustelukappaleessa todennut, että 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) suuruista varausta niiden rakenneuudistuksesta aiheutuvien poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi, jotka johtuvat tulevaisuudessa La Prohidan alasektorin sulkemisesta, Buseiron sektorin osittaisesta sulkemisesta tai näistä molemmista, ei ollut sisällytetty Espanjan kuningaskunnan vuodeksi 2001 suunnittelemia tukia koskeneeseen ilmoitukseen. Komission mukaan kyseistä määrää ei voitu katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi, koska se on suurempi kuin Espanjan kuningaskunnan asianomaiseksi vuodeksi ilmoittama ja ennakkoon suorittama määrä.

– Asianosaisten lausumat

207 Kantaja esittää ennen kaikkea, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen arvioidessaan, että kyseinen varaus koski La Prohidan alasektorin ohella myös Buseiron sektoria. Riippumattomien kaivosalan asiantuntijoiden vahvistamasta kertomuksesta ilmenee tältä osin, että varaus on tarkoitettu yksinomaan La Prohidan alasektorin maanalaiseen esiintymään liittyvien tulevaisuudessa aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

208 Kantaja väittää, että Espanjan kuningaskunnan tekemissä ilmoituksissa, jotka koskevat poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi myönnettäviksi suunniteltuja tukia, ei ole eritelty kustannuseriä niiden edunsaajien mukaan. Kyseiset ilmoitukset koskivat kivihiiliteollisuudelle myönnetyn tuen kokonaismäärää, minkä vahvistaa se seikka, että komission hyväksymispäätökset koskevat kokonaismääriä eikä niissä tarkastella kullekin tukea saavalle yritykselle aiheutuvia nimenomaisia kustannuksia. Kantaja huomauttaa lisäksi, että jäsenvaltioiden kivihiiliteollisuuden hyväksi toteuttamia toimia koskevasta yhteisön järjestelmästä tehdyn päätöksen N:o 3632/93 soveltamisesta 8.2.1994 tehdyssä komission päätöksessä N:o 341/94/EHTY (EYVL L 49, s. 1) ei aseteta jäsenvaltioille velvollisuutta ilmoittaa niitä nimenomaisia kuluja, joita varten poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi myönnetty tuki on tarkoitettu, vaan päätöksen N:o 3632/93 5 artiklassa tarkoitetut tuet voidaan päätöksen N:o 341/94 liitteessä 2 olevan 3 kohdan mukaisesti ilmoittaa vapaamuotoisesti. Komissio ei siis voi väittää, että kantajan tulevaisuudessa aiheutuviin maanpäällisiin vahinkoihin liittyvien poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi tekemä 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) varaus ei sisältynyt Espanjan kuningaskunnan vuodeksi 2001 suunnittelemia tukia koskeneeseen ilmoitukseen.

209 Sitä paitsi kyseisiä tukia ei myönnetty kantajalle vuosiksi 1998, 2000 ja 2001 pelkästään nimenomaisesti esitettyjen kulujen perusteella vaan myös tulevaisuudessa aiheutuvia kustannuksia koskevien ennusteiden perusteella.

210 Kantaja väittää myös, että kyseinen varaus merkitsi ainoastaan korotusta kantajan vuonna 2001 tekemään varaukseen. Kantajan vuoden 2001 kirjanpito nimittäin osoittaa, että 70 000 000 ESP:n varaus oli tehty toiminnan lopettamisesta La Prohidan alasektorilla johtuvien kulujen kattamiseksi. Varauksen määrä kuitenkin osoittautui riittämättömäksi näiden kulujen kattamiseksi.

211 Komissio väittää, että kysymyksessä oleva varaus ei vastaa mitään Espanjan kuningaskunnan ilmoittamaa ja tosiasiassa maksamaa tukea. Komissio katsoo, että kantaja yrittää tällä tavoin ainoastaan saada komission toteamaan yhteismarkkinoille soveltuviksi osan sellaisesta tuesta, jonka väärinkäyttö ja yhteismarkkinoille soveltumattomuus on jo todettu, liittämällä asianomaiset tuet tarkentamattomiin tulevaisuudessa aiheutuviin kustannuksiin, joiden osalta komissio ei voi tutkia, vastaavatko ne toiminnan lopettamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia. Tämän vuoksi mitään tukea ei voida tältä osin hyväksyä. Komisso toteaa lisäksi, että nyt esillä olevan asian yhteydessä hyväksytyt tuet kattavat reilusti toiminnan lopettamisesta aiheutuvat kustannukset eikä varausten tekeminen tulevaisuudessa aiheutuvien kustannusten kattamiseksi siten ole tarpeen. Sitä paitsi vastaavat kustannukset muissa jäsenvaltioissa ovat selvästi pienemmät.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

212 On ensiksikin huomattava, että kantaja kiistää sen, etteikö 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) määrä olisi sisältynyt Espanjan kuningaskunnan vuodeksi 2001 suunnittelemia tukia koskeneeseen ilmoitukseen. Kantaja kiistää täten myös sen, etteikö kyseinen määrä olisi sisältynyt niihin tukiin, jotka tosiasiassa oli maksettu vuodeksi 2001 ennen komission hyväksymistä.

213 On lisäksi todettava, että komission vastauksista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin ilmenee, että Espanjan kuningaskunta on ilmoittanut

vuoden 2001 osalta kantajalle myönnetyn 393 971 600 ESP:n (2 367 817 euron) tuen. Kuten komissio huomauttaa, riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa kuitenkin todetaan vuoden 2001 osalta yhteismarkkinoille soveltuvaksi 2 249 759,37 euron (374 328 463 ESP:n) määräinen tuki toiminnan lopettamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

214 Tästä seuraa, että komission hyväksyntä kyseisen 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) määrän osalta olisi nostanut yhteismarkkinoille soveltuvaksi vuodelle 2001 todetun poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi tarkoitetun tuen kokonaismäärän määrään, joka ylittää Espanjan kuningaskunnan ilmoittaman ja kantajalle tosiasiassa suoritetun 2 303 817 euron (383 322 896 ESP:n) määrän.

215 On kuitenkin todettava, että 54 057,63 euron (8 994 433 ESP:n) suuruinen osa kyseisestä 601 012,10 eurosta (100 000 000 ESP:n) mahtuu kantajalle tosiasiassa maksetun 2 303 817 euron (383 322 896 ESP:n) suuruisen kokonaismäärän puitteisiin.

216 Komissio ei kuitenkaan ole esittänyt mitään sellaisia tietoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että 54 057,63 euron määrä ei sisältynyt Espanjan kuningaskunnan komissiolle ilmoittamaan kokonaismäärään.

217 Sikäli kuin osa siitä 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) määrästä, joka osoitettiin esillä olevan varauksen tekemiseen, voi olla jo katettu tuella, joka tosiasiassa on maksettu yritykselle, komission tehtävänä oli tutkia, täyttikö 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) tukimäärä tai ainakin 54 057,63 euron (8 994 433 ESP:n) suuruinen olennainen osa kyseisestä tuesta poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi tarkoitetun tuen saamiselle säädetyt edellytykset.

218 On kuitenkin todettava, ettei riidanalaisesta päätöksestä ilmene, että komissio olisi tutkinut asian tältä osin. Komissio ei nimittäin ole tutkinut asianomaisen varauksen tekemiseen osoitettua määrää sen paremmin päätöksen N:o 3632/93 5 artiklan kuin asetuksen N:o 1407/2002 7 artiklan perusteellakaan. Kuten tämän tuomion 206 kohdasta ilmenee, komissio on riidanalaisen päätöksen 84 ja 106 perustelukappaleessa ainoastaan todennut, että 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) määrä ylitti komissiolle ilmoitetun ja kantajalle ennen komission hyväksymistä maksetun tuen määrän.

219 Näin ollen on katsottava, että komissio menetteli sovellettavien säännösten vastaisesti, kun se ei tutkinut, voitiinko 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) suuruiseen varaukseen, joka oli tehty niiden rakenneuudistuksesta aiheutuvien poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi, jotka johtuvat tulevaisuudessa La Prohidan alasektorin sulkemisesta, myöntää ainakin 54 057,63 euron (8 994 433 ESP:n) määrän osalta poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettua tukea.

220 Siltä osin kuin komissio puolustautuu väittämällä, että kantaja yrittää kyseisen varauksen tekemisellä ainoastaan saada komission toteamaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi osan sellaisesta tuesta, jonka väärinkäyttö ja yhteismarkkinoille soveltumattomuus on jo todettu, on riittävää todeta, että tätä väitettä ei ole näytetty toteen. Lisäksi koska tämä seikka ei ilmene riidanalaisen päätöksen perusteluista, joihin komissio on perustanut kantansa, jonka mukaan kysymyksessä olevan varauksen kattamiseen tarkoitettua tukea ei voida katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi, perustelujen puuttumista tältä osin ei voida korjata käsittelyn kuluessa (ks. vastaavasti asia 195/80, Michel v. parlamentti, tuomio 26.11.1981, Kok. 1981, s. 2861, 22 kohta).

221 Nyt esillä oleva väite on näin ollen hyväksyttävä.

222 Edellä esitetyn perusteella neljännessä kanneperusteessa esitetty väite, joka koskee sitä 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) suuruista määrää, joka vastaa varausta, joka on tehty tulevaisuudessa La Prohidan alasektorin sulkemisesta johtuvien rakenneuudistuksesta aiheutuvien poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi, on hyväksyttävä 54 057,63 euron (8 994 433 ESP:n) suuruisen määrän osalta. Muilta osin väite ja koko neljäs kanneperuste on kuitenkin hylättävä.

Loppupäätelmä

223 Näistä kaikista syistä riidanalaisen päätöksen 3 artiklan b alakohta 54 057,63 euron (8 994 433 ESP:n) määrää koskevilta osin ja päätöksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohta on kumottava. Muilta osin kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

224 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

225 Koska nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kanne hyväksytään osittain, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asian olosuhteita arvioidaan oikein, kun päätetään, että kantaja velvoitetaan vastaamaan neljästä viidesosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan neljä viidesosaa komission oikeudenkäyntikuluista ja että komissio velvoitetaan vastaamaan yhdestä viidesosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan yksi viidesosa kantajan oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi González y Díez SA -yritykselle myönnetyistä tuista (vuotta 2001 koskevat tuet ja vuosia 1998 ja 2000 koskevien tukien väärinkäyttö) ja päätöksen 2002/827/EHTY muuttamisesta 5.11.2003 tehdyn komission päätöksen 2004/340/EY 3 artiklan b alakohta, sikäli kuin se koskee 54 057,63 euron (8 994 433 ESP:n) suuruista määrää, ja 4 artiklan 1 kohdan b alakohta kumotaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Kantaja velvoitetaan vastaamaan neljästä viidesosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan neljä viidesosaa komission

oikeudenkäyntikuluista ja komissio velvoitetaan vastaamaan yhdestä viidesosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä korvaamaan yksi viidesosa kantajan oikeudenkäyntikuluista.

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä syyskuuta 2007.

E. Coulon J. Pirrung

kirjaaja jaoston puheenjohtaja

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... II - 3128

Asian tausta ..... II - 3134

Käsittelyn vaiheet ..... II - 3139

Asianosaisten vaatimukset ..... II - 3140

Oikeudellinen arviointi ..... II - 3141

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee komission toimivallan puuttumista riidanalaisen päätöksen 1, 3 ja 4 artiklan antamisen osalta ..... II - 3141

Asianosaisten lausumat ..... II - 3141

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3146

Toinen kanneperuste, joka perustuu olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen päätöksen 2002/827 1, 2 ja 5 artiklan peruuttamiseen ja riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneessa menettelyssä ..... II - 3153

Asianosaisten lausumat ..... II - 3153

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3156

– Tutkittavaksi ottaminen ..... II - 3156

– Aineelliset perusteet ..... II - 3158

Kolmas kanneperuste, joka perustuu luottamuksensuojan periaatteen loukkaamiseen ja olennaisten menettelymääräysten rikkomiseen ..... II - 3161

Asianosaisten lausumat ..... II - 3161

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3164

Neljäs kanneperuste, joka perustuu ilmeisiin arviointivirheisiin ..... II - 3170

Kaikkiaan 1 030 metrin pituisten käytävien tekemistä La Prohidan alasektorilla koskeva 295 409,47 euron (49 152 000 ESP:n) määrä ..... II - 3171

– Riidanalainen päätös ..... II - 3171

– Asianosaisten lausumat ..... II - 3171

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3172

Buseiron sektorilla suoritettuihin 1 005 080 kuution maansiirtoihin liittyvä 513 757,49 euron (85 482 054 ESP:n) määrä ..... II - 3174

– Riidanalainen päätös ..... II - 3174

– Asianosaisten lausumat ..... II - 3174

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3175

Asturian hallituksen kanssa allekirjoitettuja maa-alueiden ennallistamiskustannuksia koskevia takauksia vastaava 547 066,46 euron (91 024 200 ESP:n) määrä ..... II - 3176

– Riidanalainen päätös ..... II - 3176

– Asianosaisten lausumat ..... II - 3177

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3179

Buseiron sektorin länsirintaukseen rajoittuvien merenpinnan korkeusmuutosten seurauksena käytöstä poistettujen maa-alueiden hankinta-arvoa vastaava 372 176,75 euron (61 925 000 ESP:n) määrä ..... II - 3181

– Riidanalainen päätös ..... II - 3181

– Asianosaisten lausumat ..... II - 3181

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3182

PEAC-ohjelman yhteydessä suoritettujen avustusten takaisin maksamisesta johtuvia kustannuksia vastaava 1 403 316,30 euron (233 492 186 ESP:n) määrä ..... II - 3184

– Riidanalainen päätös ..... II - 3184

– Asianosaisten lausumat ..... II - 3185

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3186

Kuilujen tekemiseen ja muihin ilmanvaihdon varmistamiseksi tehtäviin rakennustöihin Sorriban sektorilla liittyvä 602 146,29 euron (100 188 713 ESP:n) määrä ..... II - 3187

– Riidanalainen päätös ..... II - 3187

– Asianosaisten lausumat ..... II - 3188

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3189

La Prohidan alasektorin sulkemisesta tulevaisuudessa johtuvien rakenneuudistuksesta aiheutuvien poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettu 601 012,10 euron (100 000 000 ESP:n) määrä ..... II - 3190

– Riidanalainen päätös ..... II - 3190

– Asianosaisten lausumat ..... II - 3191

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 3192

Loppupäätelmä ..... II - 3195

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 3195